

MASARYKOVA UNIVERZITA
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

ŽÁDOST O AKREDITACI

Navazujícího magisterského studijního programu

Geografie a kartografie

Obor

Aplikovaná geografie

Brno, říjen 2011

OBSAH

OBSAH.....	1
A – Žádost o akreditaci / rozšíření nebo prodloužení doby platnosti akreditace bakalářského / magisterského stud. programu	2
B – Charakteristika studijního programu a jeho oborů, pokud se na obory člení.....	3
C – Pravidla pro vytváření studijních plánů SP (oboru) a návrh témat prací	5
C1- Doporučený studijní plán	12
E – Personální zabezpečení studijního programu (studijního oboru) – souhrnné údaje.....	14
F – Související vědecká, výzkumná, vývojová, umělecká a další tvůrčí činnost	15
I – Uskutečňování akreditovaného stud. programu mimo sídlo vysoké školy	16
D – Charakteristika studijních předmětů.....	17
JAZ03 Angličtina pro geografii III.....	17
JAZ04 Angličtina pro geografii IV	17
JA002 Pokročilá odborná angličtina - zkouška	18
ZX100 Odborná praxe z geografie a kartografie.....	19
Z0017F Diplomový seminář 1	20
Z0017H Diplomový seminář 1.....	20
Z0018F Diplomový seminář 2	21
Z0018H Diplomový seminář 2.....	22
Z0027 Geografická analýza trhu práce	23
Z0058 Hydrologické prognózy	23
Z0084 Ochrana a čistota atmosféry.....	24
Z0104 Regionální politika a regionální rozvoj.....	24
Z0105 Rurální geografie	25
Z0136 Územní plánování a urbanismus.....	26
Z0138 Vybrané kapitoly z geografie průmyslu.....	27
Z0152 Terénní výzkum mikroregionu	27
Z1002 Diplomová práce z geografie 4.....	28
Z1107 Nová témata v socioekonomické geografii	28
Z4044 Geografie města.....	29
Z4107 Vybrané kapitoly městského a regionálního plánování	29
Z6035 Využití obnovitelných zdrojů energie.....	30
Z7000 Aplikovaná fyzická geografie.....	30
Z7001 Diplomová práce z geografie 1	31
Z7017F Oborový geografický seminář 1	32
Z7017H Oborový geografický seminář 1.....	32
Z7051 Environmentálně geografické praktikum.....	33
Z7060 Vodní hospodářství.....	34
Z7105 Regionální politika v zemědělství.....	34
Z7890 Aplikace v regionální a sociální geografii	35
Z7900 Hodnocení krajiny	35
Z8001 Diplomová práce z geografie 2	37
Z8101 Základy fotogrammetrie	37
Z8114 Digitální zpracování materiálů DPZ.....	38
Z8147 Quality of Life	39
Z8818 Aplikovaná geoinformatika	40
Z9002 Diplomová práce z geografie 3	40
Z9017F Oborový geografický seminář 2	41
Z9017H Oborový geografický seminář 2.....	41

A – Žádost o akreditaci / rozšíření nebo prodloužení doby platnosti akreditace bakalářského / magisterského stud. programu						
Vysoká škola	Masarykova univerzita					
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta			STUDPROG	st. doba	titul
Název studijního programu	Geografie a kartografie			N-GK	2 r.	Mgr.
Původní název SP		platnost předchozí akreditace	30.4.2012			
Typ žádosti	akreditace	prodloužení akreditace X	druh rozšíření			
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	navazující magisterský X			
Forma studia	prezenční X	kombinovaná	distanční	rigorózní řízení	KKOV	
Obor v tomto dokumentu	Aplikovaná geografie - prodloužení akreditace			ano	1301T022	
Obory v jiných dokumentech	Fyzická geografie - prodloužení akreditace			ano	1301T003	
	Geografická kartografie a geoinformatika - prodloužení akreditace			ano	1302T002	
	Učitelství geografie a kartografie pro střední školy - prodloužení akreditace			ano	7504T056	
	Sociální geografie a regionální geografie - prodloužení akreditace/ změna názvu			ano		
Adresa www stránky	http://www.sci.muni.cz/akreditace2011		jméno a heslo k přístupu na www	Jméno: kom, heslo: akred2011		
Schváleno VR /UR /AR	VR	podpis rektora		datum		
Dne	5. 10. 2011					
Kontaktní osoba	RNDr. Vladimír Herber, CSc.		e-mail	herber@sci.muni.cz		
Garant studijního programu	prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc.			brazdil@sci.muni.cz		

B – Charakteristika studijního programu a jeho oborů, pokud se na obory člení	
Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta
Název studijního programu	Geografie a kartografie
Název studijního oboru	Aplikovaná geografie
Údaje o garantovi studijního oboru	doc. RNDr. Petr Dobrovolný, CSc.
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	ne
Charakteristika studijního oboru (studijního programu)	
<p>Obor navazujícího magisterského studia Aplikovaná geografie je zaměřen na získání relativně širokého geografického základu poznatků a dovedností s důrazem na hlubší poznání jevů relevantních pro lokální a regionální dimenzi ekonomického, environmentálního/ekologického a sociálního rozvoje. Jde především o znalosti a dovednosti uvážlivého praktického zavádění a hodnocení propojených změn kulturních, ekonomických, sociálních, environmentálních/ekologických a politických podle mezinárodně přijatých zásad. Cílem studia je směřování ke komplexnímu geografickému chápání složité reality krajinné sféry s průnikem přírodní, společenské a sociální složky a získání schopnosti komunikace se specialisty z příbuzných oblastí při řešení praktických otázek problematiky regionálního i lokálního rozvoje, trvalé udržitelnosti a jiných.</p> <p>Jedním z cílů studia je připravit absolventa na jeho profesní angažovanost právě v lokálním a regionálním měřítku, a to jednak samostatně, jednak v týmech. Profesní zdatnost by se měla vyznačovat velkou mírou adaptace ve smyslu profesního zaměření takových organizací a týmů. Přestože se předpokládá spíše praktické zaměření studia je možné i návazné studium absolventa tohoto oboru v některém ze studijních oborů doktorského studijního programu.</p>	
Profil absolventa studijního oboru (studijního programu) & cíle studia	
<p>Absolvent je schopen řešit dílčí problémy samostatně i v týmu, velmi cenné jsou jeho schopnosti komunikovat se specialisty jiných oborů (s urbanisty, ekonomy, environmentalisty, sociology, politology, demografy, specialisty na cestovní ruch, dopravu a zemědělství). Je schopen se dále specializovat (a přitom si uchovávat vědomí širších souvislostí) - pak je schopen rozšířit si kvalifikaci i kompetence. Je též schopen pružně měnit agendy, kterými je postupně pověřován (a přitom si zachovává schopnost obecné vědecké metodologie v hledání příčinných souvislostí).</p> <p>Absolvent tohoto studia má všeobecné znalosti a dovednosti, mezi které patří zvládnutí základních znalostí při práci s mapou, s datovými zdroji včetně statistických informací a s odbornou literaturou. Komunikace s představiteli obcí, regionů a občanských iniciativ, komunikace s odborníky jiných profesí.</p> <p>Mezi odborné znalosti a dovednosti patří zvládnutí i základních znalostí a dovedností z geografie a z dalších souvisejících oborů jako je kartografie, ze zpracování dat, z ekonomie či sociologie. Pořizování databáze v účelové struktuře. Zvládnutí terénních prací.</p> <p>Absolvent je vybaven i speciálními kompetencemi, jako je zvládnutí geografické analýzy mikroregionů a regionů České republiky, schopnost statistického a kartografického zpracování a prezentace geografických informací. Zvládnutí metod a technik terénního šetření. Pochopení a analýza souvislostí mezi fyzickogeografickými a socioekonomickými jevy v konkrétním území, posouzení míry relevance jednotlivých jevů pro možný rozvoj daného území. Schopnost predikce rozvoje fyzickogeografických i socioekonomických složek v konkrétním regionu. Schopnost komparativní analýzy regionů v České republice. Odhad prahových stavů studovaných fyzickogeografických a socioekonomických jevů na lokální a regionální úrovni. Znalost úlohy regionů v evropské unijní subsidiaritě, znalost politiky ekonomické a sociální soudržnosti v EU.</p> <p>Studiem získané znalosti a dovednosti jsou předpokladem pro úspěšné uplatnění např. v úřadech veřejné správy na úrovni municipální, regionální i centrální, ve specializovaných útvech veřejné správy (např. úřady práce), v projektových a poradenských organizacích a agenturách regionálního rozvoje, ve firmách zabývajících se zpracováním prostorových dat, terénními výzkumy apod., v nevládních organizacích působících ve sféře ochrany přírody a krajiny aj., ve výzkumných institutech regionálního rozvoje, v odborných strukturách a agenturách EU či ve vysokém školství.</p>	

Charakteristika změn od předchozí akreditace (v případě prodloužení platnosti akreditace)			
<p>Od předchozí akreditace došlo ve studijním plánu oboru Aplikovaná geografie k následujícím změnám</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve struktuře povinných předmětů <ul style="list-style-type: none"> ○ nově zařazeny předměty Z7900 Hodnocení krajiny a Z8818 Aplikovaná geoinformatika, naopak předmět Z0132 Urbánní a rurální studia přesunut do bakalářského studia • ve změně názvu a obsahu volitelného předmětu SZZk (místo Ekonomické geografie nyní předmět Obecná regionální a sociální geografie) • ke korekcím obsahu předmětů SZZk • v možnosti výběru Diplomové semináře 1 a 2 a Oborového semináře 1 a 2 podle zaměření diplomové práce formou povinně volitelných předmětů • k optimalizaci časového zařazení jednotlivých předmětů (přesun mezi semestry) • v nabídce doporučených volitelných předmětů 			
Prostorové zabezpečení studijního programu			
Budova ve vlastnictví VŠ	ano	Budova v nájmu – doba platnosti nájmu	---
Informační zabezpečení studijního programu			
<p>Informační zdroje jsou zabezpečeny dvěma samostatnými knihovnami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ústřední knihovna Přírodovědecké fakulty umístěna v areálu na Kotlářské ulici. 2) Knihovna univerzitního kampusu, nově vzniklá v roce 2007 transformací Ústřední knihovny Lékařské fakulty MU, Knihovny Fakulty sportovních studií a integrací části Ústřední knihovny PřF MU. Knihovna je umístěna v areálu univerzitního kampusu v Bohunicích a slouží zejména studijním programům chemie a biochemie. 			
	Ústřední knihovna PřF MU	Knihovna univerzitního kampusu MU	
Celkový počet svazků	357 310	31 741	
Roční přírůstek knižních jednotek	5 070	798	
Počet odebíraných titulů časopisů	603	79	
Jsou součástí fondu kompaktní disky?	ano	ano	
Jsou součástí fondů videokazety?	ano	ano	
Otevírací hodiny knihovny/studovny v týdnu	42 hod týdně	47 hod týdně	
Provozuje knihovna počítačové inform. služby?	ano	ano	
Zajišťuje knihovna rešerše z databází?	ne, uživatelé samoobslužně	ano	
Je zapojena na CESNET/INTERNET?	ano	ano	
Počet stanic na CESNETu/INTERNETu	90	110	
Počet počítačů v knihovně/studovně	79	91	
Z toho počítačů zapojených v síti	79	91	

C – Pravidla pro vytváření studijních plánů SP (oboru) a návrh témat prací					
Vysoká škola	Masarykova univerzita				
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta				
Název studijního programu	Geografie a kartografie				
Název studijního oboru	Aplikovaná geografie				
Název předmětu	rozsah	způsob zák.	druh před.	přednášející	dop. roč.
Seznam předmětů je uveden v doporučeném studijním plánu, viz část C1.					
Obsah a rozsah SZZk					
Státní závěrečná zkouška se skládá z následujících jednotlivě klasifikovaných částí:					
Předměty státní zkoušky:					
a) povinné:	Obhajoba diplomové práce Aplikovaná geografie				
b) povinně-volitelné (1):	Geografické aspekty veřejné správy a regionálního rozvoje Krajinná ekologie a využívání krajiny				
c) volitelné (1):	Obecná regionální a sociální geografie Obecná fyzická geografie				
Obhajoba diplomové práce:					
Závěrečné hodnocení diplomové práce probíhá veřejnou rozpravou před komisí pro SZZ, během níž student seznámí komisi s tématem práce, řešenými problémy, použitými metodami řešení a získanými výsledky, reaguje na připomínky obsažené v posudcích vedoucího a oponenta a v diskusi odpovídá na dotazy vznesené z řad členů komise i ostatních účastníků obhajoby.					
Aplikovaná geografie (povinný předmět)					
<u>Zkušební okruhy:</u>					
1. Aplikovaná geomorfologie - georeliéf jako limit využívání území, dopady geomorfologických procesů na lidskou společnost, zdroje a využití dat o litosféře a georeliéfu v územním plánování					
2. Čistota a ochrana ovzduší a vody.					
3. Hydrometeorologické prognózy.					
4. Biogeografické členění a ekologické sítě.					
5. Modelování a další výzkumné techniky v geografii a jejich dílčích disciplínách					
6. Fyzická geografie v regionálním rozvoji krajů a oblastí České republiky. Environmentální politika.					
7. Aplikovaná demografie (možnosti využití pro potřeby veřejné a soukromé sféry, příklady aplikací na různých měřítkových úrovních, faktory ovlivňující spolehlivost odhadů)					
8. Prognózy populačního vývoje					
9. Aplikace metod vícerozměrné analýzy v geografickém výzkumu. Metody práce s velkými datovými soubory					
10. Vlivy dopravy na prostorovou organizaci sídel a sídelního systému. Metody analýzy dopravního potenciálu hromadné a individuální dopravy k monocentrickému / polycentrickému uspořádání vztahů					
11. Regionální geografická analýza trhu práce. Zahraniční pracovní migrace: ČR, Evropa, svět; současný stav a perspektivy.					
12. Geografické podklady jako součást územně-plánovací dokumentace. Aktuální městské a regionální plánovací přístupy / techniky.					
Srovnávací literatura:					
• Aoyama, Y. a kol. <i>Key concepts in economic geography</i> . London: Sage, 2010, 278 s.					
• de Smith, M.J., Goodchild, M.F., Longley, P.A. (2007): <i>Geospatial analysis: a comprehensive guide to principles, techniques and software tools</i> . Matador, Leicester, 491 s.					
• Hendl, J. (2004): <i>Přehled statistických metod zpracování dat</i> . Praha, Portál. 583 s.					
• Lillesand, T. M., Kiefer, R. W., Chipman, J.W (2008): <i>Remote sensing and image interpretation</i> . New York, John Wiley & Sons, 756 s.					
• Nováček, P. (2011): <i>Udržitelný rozvoj</i> . Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 430 s.					
• Pacione, M. <i>Urban Geography: A Global Perspective</i> . Routledge, 2009, 736 s.					
• Pacione, M., edit. (1999): <i>Applied geography: principles and practice: an introduction to useful in physical, environmental and human geography</i> . London: Routledge, 632 s.					

- Rodrigue, J. P., Comtois, C., Slack, B. (2006): *The Geography of Transport Systems*. New York: Routledge.
- Rogerson, P.A. (2006): *Statistical Methods for Geography*. London, Sage. 301 s.
- Rowland, D.T. (2003): *Demographic methods and concepts*. Oxford: Oxford University Press, 546 s.

Geografické aspekty regionálního rozvoje a veřejné správy (povinně-volitelný předmět)

Zkušební okruhy:

1. Teorie regionálního rozvoje – vybrané teorie a přístupy (kriticko-realistické a institucionální teorie)
2. Strategické plánování, řízení a programování regionálního rozvoje
3. Regionální politika – definice a interpretace pojmu, důvody existence, historie a vývoj, základní cíle a nástroje
4. Regionální politika v Evropské unii (postavení, vývoj, principy, nástroje)
5. Aktuální témata regionálního rozvoje (klastry, průmyslové zóny, brownfields, inovace)
6. Základní východiska veřejné správy a územní veřejná správa
7. Transformace a modernizace veřejné správy (New Public Management, regulační reforma, E-government, právo na dobrou správu)
8. Územně správní členění ČR – vývoj, reforma, současný stav
9. Koncepce agrární politiky ČR v období před a po vstupu do EU; Plán rozvoje zemědělství a venkova ČR na období 2000-2006 a na období 2007-2013
10. Koncepce Společné zemědělské politiky EU, stav a perspektivy
11. Vývoj moderních plánovacích systémů, významné urbanistické koncepce 19. a 20. století
12. Socialistické územní a regionální plánování v prostředí ČR
13. Prostorové plánování v evropském měřítku
14. Soudobá plánovací teorie a praxe v ČR

Srovnávací literatura:

- Blažek, J., Uhlíř, D. (2002): *Teorie regionálního rozvoje. Nástin, kritika, klasifikace*. Karolinum, Praha, 211 s.
- Hall, P. (2002): *Cities of Tomorrow*. Blackwell Publishing.
- Hall, P. (2002): *Urban and Regional Planning*. Routledge.
- Horská, P., Maur, E. a J. Musil (2002): *Zrod velkoměsta*. Paseka.
- Kolektiv autorů (2008): *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň, 455 s.
- Lauko, V.; Kasala, K. (2009): *Teória a metodológia regionálnej geografie*. Bratislava: Kartprint, 95 s.
- Wokoun, R., Malinovský, J., Damborský, M., Blažek, J. a kol. (2008): *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Linde, Praha, 475 s.

Krajinná ekologie a využívání krajiny (povinně-volitelný předmět)

Zkušební okruhy:

1. Krajinné ekosystémy na jednotlivých prostorových úrovních. Přírodní složky utvářející krajinu a její vzhled
2. Kulturní krajiny - interakce člověka a přírody, přírodní kapitál.
3. Antropogenní modifikace krajiny a její historie
4. Údržba, úpravy, proměny a přeměna kulturní krajiny.
5. Městská/příměstská krajina - urbánní ekosystém.
6. Venkovská krajina a její ekosystémy. Mimoprodukční funkce zemědělství, jejich nezastupitelný podíl na tvorbě krajiny a ŽP.
7. Znečištění, odpady, poruchy, rizika, pohromy, zranitelnost krajiny.
8. Bilance toků látek a energie v krajinných ekosystémech.
9. Využití obnovitelných zdrojů energie – klady a zápory
10. Aplikovaná krajinná ekologie (ÚSESy, hodnocení krajiny, SEA)
11. Vymezení oblastí a míst krajinného rázu. Aplikace metodik hodnocení. Typologie krajiny ČR
12. Metodika LANDEP, SWOT analýza. Legislativa k ochraně krajiny (Evropská úmluva o krajině, zák. 114/92 Sb. apod.)

Srovnávací literatura:

- Duvigneaud, P. (1988): *Ekologická syntéza*. Academia, Praha, 414 s.
- Dyakonov, K. N. (2007): *Landscape analysis for sustainable development : theory and applications of landscape science in Russia*. Moscow: Faculty of Geography, Lomonosov State University, 317 s.

- Forman, R., Godron M. (1993): *Krajinná ekologie*. Academia, Praha, 583 s.
- Izakovičová, Z.; Miklós, L.; Drdoš, J. (1997): *Krajinná ekologická podmienky trvalo udržateľného rozvoja*. Bratislava: VEDA vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 183 s.
- Kolejka, J. (2011): *Krajina Česka a Slovenska v súčasnom výzkumu*. Brno: Masarykova univerzita, 342 s.
- Miklós, L.; Izakovičová, Z. (1997): *Krajina ako geosystém*. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 152 s.
- Miller, G. T. (1998): *Living in the Environment. Principles, Connections, and Solutions*. Wadsworth, 761 p.
- Moldan, B. (2009): *Podmaněná planeta*. Praha: Karolinum, 419 s.
- Naveh, Y., Lieberman, A. (1994): *Landscape Ecology. Theory and Application*. Springer Verlag, 360 p.
- Nováček, P. (2011): *Udržitelný rozvoj*. 2. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 430 s.
- Tress, B. (2006): *From landscape research to landscape planning : aspects of integration, education and application*. Dordrecht: Springer, 434 s.
- UNDP (2000): *World Resources, People and Ecosystems, Frying Web of Life*. Oxford, Elsevier, 389 p.
- Wu, J.; HOBBS, R. J. (2007): *Key topics in landscape ecology*. Cambridge: Cambridge University Press, 297 s.

Obecná regionální a sociální geografie (volitelný předmět)

Zkušební okruhy:

1. Soudobé trendy, školy a témata v humánní geografii
2. Povaha geografických jevů, problém opakovatelnosti a místo geografie v systému věd
3. Koncepce regionu v humánní geografii a jejich teoretická východiska
4. Modely prostorových interakcí – jejich obecné znaky a příklady aplikací
5. Metody vymezení nodálních regionů a příklady jejich využití
6. Vztah funkční regionalizace a územně správního členění
7. Nerovnoměrný rozvoj světa – interpretace jeho příčin a důsledků
8. Diskurz rozvoje a jeho kritika
9. Teorie nacionalismu
10. Geopolitické modely a jejich kritika; geopolitické formace
11. Teorie a modely vývoje sídelních systémů
12. Vývoj evropského sídelního systému
13. Globální sídelní systém – globální města
14. Metody analýz systému osídlení

Srovnávací literatura:

- Gregory, D. et al (2009): *The Dictionary of Human Geography*. 5th ed. Wiley-Blackwell.
- Haggett, P. (2001): *Geography: the Global Synthesis*. Prentice Hall.
- Holloway, S. L., Rice, S. P., Valentine, G. (2003). *Key Concepts in Geography*. 1st ed. London: SAGE Publications, 2003. xvii, 342
- Lauko, V.; Kasala, K. *Teória a metodológia regionálnej geografie*. Bratislava: Kartprint, 2009. 95 s.
- Murray, W. E. (2006): *Geographies of Globalization*. Routledge.
- Peet, R. (1999): *Modern geographical thought*. Oxford, Blackwell Publishers, 342 p.
- Taylor P. J., Flint C. (2000): *Political Geography. World-Economy, Nation State and Locality*. Prentice Hall.
- Taylor, P. J. (1993): *Political Geography. World-economy, Nation-state and Locality*, 3rd. ed., Harlow: Longman.

Obecná fyzická geografie (volitelný předmět)

Zkušební okruhy:

1. Geografické myšlení
2. Fyzickogeografická sféra a její prostorová diferenciacie
3. Prvky, složky a vazby v přírodních geosystémech
4. Globální klima a atmosférické procesy
5. Globální, dynamická a aplikovaná geomorfologie
6. Globální hydrologie, hydrické systémy a fluvialní procesy
7. Obecná pedogeneze, nomenklatura a taxonomie půd
8. Globální a regionální environmentální změny
9. Přírodní zdroje a jejich využívání

10. Přírodní katastrofy a hazardy
11. Metody a techniky ve fyzickogeografickém výzkumu
12. Geoinformatika a DPZ ve fyzické geografii
13. Fyzická geografie v územním plánování a regionálním rozvoji.

Srovnávací literatura:

- Arbogast, A. F., Hoboken, N. J. *Discovering physical geography*. Wiley & Sons, 2007, 624 s.
- Barry, R. G., Chorley, R. J. *Atmosphere, weather and climate*. London: Routledge, 2009, 536 s.
- Bednář, J. *Meteorologie*. Praha: Portál, 2003. 223 s.
- Buček, A., Lacina, J. *Geobiocenologie*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 1999, 240 s.
- Culek, M. a kol. *Biogeografické členění České republiky*. Praha: ENIGMA, 1996, 347 s.
- Dingman, S. *Physical hydrology*. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall, 2002. 646 s.
- Goudie, A. *The nature of the environment*. Oxford: Blackwell Publishers, 2001, 544 s.
- Holton, J. R. *An introduction to dynamic meteorology*. Amsterdam: Elsevier, 2004. 535 s.
- Huggett, R. J. *Fundamentals of geomorphology*. London: Routledge, 2003, 386 s.
- Inkpen, R. *Science, philosophy and physical geography*. London: Routledge, 2005, 164 s.
- Jones, J. A. A. *Global hydrology : processes, resources and environmental management*. Essex: Longman, 1997, 399 s.
- Lomolino, M. V. *Biogeography*. Sunderland, Mass.: Sinauer Associates, 2010. 878 s.
- Löw, J., Michal, I. *Krajinný ráz*. Kostelec nad Černými Lesy: Lesnická práce, 2003, 552 s.
- Strahler, Alan H. *Introducing Physical Geography*. 5. vyd. Wiley, 2010. 656 s.
- Summerfield, M. A. *Global geomorphology: an introduction to the study of landforms*. Harlow: Pearson Prentice Hall, 1991, 537 s.
- Wild, A. (1993): *Soils nad the Environment*. Cambridge University Press
- Wright, R. T., Nebel, B. J. *Environmental science: toward a sustainable future*. Upper Saddle River: Pearson education, 2002, 681 s.

Požadavky na přijímací řízení

Předpokladem pro přijetí je složení písemné přijímací zkoušky v rozsahu písemné části (Základy geografie a kartografie) bakalářské státní závěrečné zkoušky v programu Geografie a kartografie.

Další povinnosti / odborná praxe

Součástí studijní plánu je kreditovaný povinný předmět Odborná praxe z geografie a kartografie v rozsahu 10 pracovních dní. Tuto praxi student absoluuje ve vybrané instituci.

Návrh témat prací a obhájené práce

Součástí magisterského studia je vypracování diplomové práce, čímž student prokazuje schopnost samostatně řešit odborný problém včetně práce s literaturou, zvládnutí základních výzkumných, terénních a počítačových metod, zpracování a interpretace výsledků a jejich prezentace.

Témata diplomových prací vypisuje Geografický ústav na návrh učitelů a zveřejňuje jejich aktuální nabídku v dostatečném počtu v Informačním systému. Student si z aktuální nabídky svobodně volí téma diplomové práce prostřednictvím IS a o zadání diplomové práce na zvolené téma student žádá písemně prostřednictvím ISu. Student může kterémukoliv učitelí Geografického ústavu navrhnout téma své diplomové práce nebo se na tomto tématu dohodnout. V tomto případě vypisuje učitel téma diplomové práce už pro konkrétního studenta. Zadáním diplomové práce se učitel, který téma vypsál, stává pro studenta, který si ho vybral, vedoucím diplomové práce.

V tomto oboru doposud byla obhájena jen 1 diplomová práce, další práce jsou ve fázi dokončování či před obhajobou:

Obhájená diplomová práce:

- **Možnosti rozvoje venkovského regionu v modelovém regionu SO ORP Prachatice** (viz : http://is.muni.cz/th/184370/prif_m/)

Příklad zadání závěrečné práce

Název tématu:

Dopady SZP EU na stav a možný rozvoj zemědělství modelového regionu Svazku Lipenských obcí

Základní kroky zpracování:

V úvodu práce zhodnoťte přírodní i socioekonomické podmínky studovaného území. Hlavním cílem práce bude zhodnocení současného stavu zemědělství ve studovaném regionu. Pozornost bude rovněž věnována situaci v zemědělství před rokem 1989. Součástí práce bude anketní šetření v rozhodujících zemědělských podnicích a rovněž u starostů jednotlivých obcí. Pozornost bude rovněž věnována změnám ve využívání půdy, zejména po roce 1990. Dále budou analyzovány dopady SZP EU na současnou úroveň zemědělství. V závěru budou posouzeny další možnosti rozvoje zemědělství regionu, především pod vlivem SZP EU.

Seznam odborné literatury:

1. Bičík, Ivan - Jančák, Vít. Transformační procesy v českém zemědělství po roce 1990. Praha: UK Praha, 2005. 103 s. ISBN 80-86561-19-4.
2. Spišiak, Peter. Základy geografie polnohospodárstva a lesného hospodárstva. Bratislava: UK Bratislava, 2000. 148 s. ISBN 80-223-1390-4.
3. Věžník, Antonín - Svobodová, Hana. K problematice zemědělství na území MAS Boskovicko PLUS. Geografia Cassoviensis, Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, ročník II., 1/2008, od s. 195-200, 6 s. ISSN 1337-6748. 2009.
4. Zemědělství 2007. MZe ČR, Praha, 2008, 127 s., ISBN 978-80-7084-715-2

Název tématu:

Vymezení a charakteristika oblastí krajinného rázu v Jihomoravském kraji

Základní kroky zpracování:

Cílem úkolu je zpracování oblastí krajinného rázu (§12 zákona 114/92 Sb.) Jihomoravského kraje. První etapou úkolu je vyhledání a analýza relevantních fyzickogeografických, historických a kulturních podkladů. Nezbytnou součástí je podrobný terénní výzkum a mapová a fotografická dokumentace jevů významných z hlediska krajinného rázu. Výsledkem bude syntéza poznatků vedoucí k určení odlišných oblastí krajinného rázu a stanovení jejich hranic. Mapování probíhá v měřítku 1: 50 000, lze očekávat vymezení cca 30 oblastí. Součástí práce je zpracování charakteristik oblastí krajinného rázu včetně tabelárních (podle předloh). V závěru práce budou porovnány hlavní charakteristiky zpracovávaného kraje s vybranými kraji sousedními. Textová část bude v rozsahu 60 - 80 str., bude doplněna kvalitní fotodokumentací o rozsahu cca 40 fotografií (min. jedna z každé oblasti) a vytištěnou mapou v měřítku 1:200 000 se zákresem a názvy oblastí krajinného rázu. Na příloženém CD bude text práce, fotografické přílohy (může zde být více fotografií) a mapa v digitální podobě v originálním měřítku 1:100 000.

Seznam odborné literatury:

1. Council of Europe (2000): Evropská úmluva o krajíně a důvodová zpráva. Strasbourg.
2. Guth, J., Johanisová, N., Filipová, M. (2010): Ekonomické a správní nástroje ochrany krajinného rázu. Masarykova univerzita. Brno.
3. Klvač, P. (ed.) (2009): Člověk, krajina, krajinný ráz. FSS. MuniPress. Brno.
4. Kolektiv: Kulturní krajina, aneb proč ji chránit. Téma pro 21. století. MŽP ČR. Praha.
5. Kovář, P. (ed.) (1999): Nature and culture in Landscape Ecology. Univerzita Karlova. The Karolinum Press. Praha.
6. Librová, H. (1987): Sociální potřeba a hodnota krajiny. UJEP. Brno.
7. Lipský, Z. (2010): 10 let Evropské úmluvy o krajíně a možnosti geografického výzkumu. Informace České geografické společnosti, sv.2, roč. 29. Praha. str. 2-12.
8. Lów, J. Michal, I. (2003): Krajinný ráz. Lesnická práce. Kostelec nad Černými lesy.
9. Vorel, I. (ed.) (2006): Hodnocení navrhovaných staveb a využití území z hlediska zásahu do krajinného rázu. Sborník KUKR. Fak. arch., ČVUT v Praze. Praha.
10. Vorel, I., Kupka, J. (ed.) (2009): Aktuální otázky ochrany krajinného rázu. Sborník konference. Fak. stavební ČVUT v Praze. Praha.

Název tématu:

Studium územního rozvoje města ..... prostředky DPZ

Zásady pro vypracování:

Na základě archivních leteckých snímků, současných snímků družicových a také mapových děl sestavte mapy využití země města ..... a nejbližšího okolí. Na základě sestavených map proveďte analýzu dosavadního územního rozvoje a navrhněte možnosti do budoucna.

Základní kroky zpracování:

- Sestavte databázi vličovacích bodů pro orthorektifikaci leteckých snímků
- Z dostupných zdrojů vytvořte model terénu pro studované území
- Proveďte orthorektifikaci a mozaikování snímků pro jednotlivá časová období.
- Na základě předem sestaveného vhodného klasifikačního schématu sestavte mapy využití země v měřítku 1 : 10000
- Porovnejte územní rozvoj města a jeho nejbližšího okolí v základních kategoriích v jednotlivých časových horizontech
- Zhodnoťte dosavadní územní rozvoj, definujte možné oblasti střetu zájmů mezi územním rozvojem a ochranou přírody

Přílohy: mapy využití země pro jednotlivá období

Seznam odborné literatury:

1. Dobrovolný, P. (1998): Dálkový průzkum Země. Digitální zpracování obrazu. Vydavatelství Masarykovy Univerzity, Brno, 210 s.
2. Kostková, B. Vývoj územního rozvoje Dobrušky na základě leteckých snímků. Diplomová práce, katedra geografie PřF MU, Brno, 1993, 45 s.
3. Dobrovolný, P., Golář, J. (1999): Monitorování územního rozvoje města Třebíč s využitím leteckých snímků. In: Voženilek, V., ed.: Integrace prostorových dat. Sborník příspěvků, Olomouc, s. 137-140.
4. Morain, S., Lopez Baros, S. eds. (1996): Raster Imagery in Geographic Information Systems. OnWord Press, Santa Fe, 495 s.

Název tématu:

Analýza hydrologických rizik v povodí dolní Bečvy

Základní kroky zpracování:

- Charakterizujte fyzikogeografické poměry studovaného území.
- Proveďte hydrologické srovnání vybrané povodňové epizody s běžnými odtokovými poměry a vyhodnoťte extremitu dané povodňové situace.
- Na základě získaných závěrů realizujte rizikovou analýzu studovaného území.
- Práci dokumentujte mapovými, grafickým, tabelárními a příp. i obrazovými přílohami.

Seznam odborné literatury:

1. DRÁB, Aleš. Hodnocení záplavových území metodami rizikové analýzy. In Povodně: prognózy, vodní toky a krajina. PATERA, Adolf. 1. vyd. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2002. s. 339-346. ISBN 80 01 02561-6.
2. ŘÍHA, Jaromír, et al. Riziková analýza záplavových území. 1. vyd. Brno: Ústav vodních staveb FAST VUT v Brně, 2005. 286 s. ISBN 80 7204 404 4.
3. ŠEBESTA, Milan – SCHWARZ, Rudolf. Management rizik s pravděpodobnostním přístupem ke stanovení rizik. 1. vyd. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2003. 63 s.
4. ČERMÁK, Václav, et al. Protipovodňová ochrana Moravy a Bečvy: Koncepce ekologické varianty. Brno: Unie pro řeku Moravu, 2002. 12 s.
5. VAISHAR, Antonín (ed.). Povodně, krajina a lidé v povodí řeky Moravy I. 1. vyd. Brno: Regiograph, 2000, 131 s. ISBN 80-901844-9-9.
6. Materiály obecního úřadu obce Troubky, Povodí Moravy, s.p., Ministerstva zemědělství ČR, Ministerstva životního prostředí ČR, ČHMÚ, Krajského úřadu - odborů vodního hospodářství, zemědělství, ŽP, apod.

Název tématu:

Funkční vztahy v polycentrickém metropolitním areálu - případová studie Pardubic a Hradce Králové

Základní kroky zpracování:

Cílem práce je geografická analýza funkčních, ekonomických či politických vztahů mezi dvěma prostorově blízkými městy vyšší střední velikosti

- Zpracujte rešerši literatury a pokuste se vytvořit teoretický rámec pro studium inter-urbánních vztahů v dané kategorii měst.
- Na příkladu Pardubic a Hradce Králové zdokumentujte stav a intenzitu vzájemných vazeb nejrůznějšího typu.

- Proveďte analýzu shromážděných vztahových dat a kriticky se vyslovte k modelu bi-polárního městského regionu Hradce Králové a Pardubic.
- Pokuste se o prognózu dalšího vývoje vztahů mezi zkoumanými městy.

Seznam odborné literatury:

1. International handbook of urban systems :studies of urbanization and migration in advanced and developing countries. Edited by H. S. Geyer. Northampton, MA, USA: E. Elgar Pub., 2002. xxviii, 61. ISBN 1-84064-900-3.
2. Metropolitan governance and spatial planning :comparative case studies of European city-regions. Edited by W. G. M. Salet - Andy Thornley - Anton Kreukels. London: Spon Press, 2003. xiv, 406 p. ISBN 0-415-27449-4.
3. New forms of urbanization :beyond the urban-rural dichotomy. Edited by A. G. Champion - Graeme Hugo. Burlington, VT: Ashgate, 2004. xxiv, 420. ISBN 0-7546-3588-0.

Archív závěrečných prací obhájených na Masarykově univerzitě od r. 2006 - viz <https://is.muni.cz/thesis/>, (položky Fakulta studia="Přírodovědecká fakulta", Pracoviště="14315030 GeogÚ VoZ PřF")

Návaznost na další stud. program

Absolvent tohoto oboru může pokračovat ve studiu v některém ze 3 oborů doktorského studijního programu Geografie.

C1- Doporučený studijní plán

1. rok navazujícího magisterského studia

kód	název předmětu	kredit	rozsah	ukončení	vyučující
Podzimní semestr					
Povinné předměty					
Z0104	Regionální politika a regionální rozvoj	5	2/1	zk	Andráško, Toušek
Z7000	Aplikovaná fyzická geografie	4	1/2	zk	Hynek, Dobrovolný, Máčka
Z7001	Diplomová práce z geografie 1	2	0/2	z	ved. práce
Z7890	Aplikace v regionální a sociální geografii	2+1	0/2	k	Daněk, Andráško, Mulíček
Povinně volitelné předměty					
Z0017F	Diplomový seminář 1	2	0/2	z	Herber
Z0017H	Diplomový seminář 1	2	0/2	z	Věžník
Doporučené volitelné předměty					
JAZ03	Angličtina pro geografů III	2	0/2	z	Hranáčová
Z0138	Vybrané kapitoly z geografie průmyslu	4	1/2	k	Toušek
Z1107	Nová témata v socioekonomické geografii	3	1/1	k	Mulíček
Z7060	Vodní hospodářství	5	2/1	zk	Kolář
Z7105	Regionální politika v zemědělství	5	2/1	zk	Věžník
Z8114	Digitální zpracování materiálů DPZ	4+2	2/2	zk	Dobrovolný
Jarní semestr					
Povinné předměty					
JA002	Pokročilá odborná angličtina - zkouška	2	0/0	zk	Hranáčová
ZX100	Odborná praxe z geografie a kartografie	3	10 D	z	Daněk, Láska, Staněk
Z0136	Územní plánování a urbanismus	5	1/2	zk	Mulíček
Z0152	Terénní výzkum mikroregionu	2	0/0	z	Andráško, Daněk
Z7900	Hodnocení krajiny	3+2	2/1	zk	Culek, Hynek
Z8001	Diplomová práce z geografie 2	4	0/4	z	ved. práce
Z8818	Aplikovaná geoinformatika	5	1/2	zk	Řezník, Dobrovolný
Povinně volitelné předměty					
Z7017F	Oborový geografický seminář 1	2	0/2	z	Brázdil
Z7017H	Oborový geografický seminář 1	2	0/2	z	Toušek
Doporučené volitelné předměty					
JAZ04	Angličtina pro geografů IV	2	/2	z	Hranáčová
Z0084	Ochrana a čistota atmosféry	3+2	2/1	zk	Prošek
Z0105	Rurální geografie	5	2/1	zk	Věžník
Z4044	Geografie města	4	2/1	k	Mulíček
Z6035	Využití obnovitelných zdrojů energie	3+2	2/1	zk	Láska
Z7051	Environmentálně geografické praktikum	4	0/3	k	Máčka
Z8147	Quality of Life	3+1	1/1	k	Andráško

2. rok navazujícího magisterského studia

kód	název předmětu	kredit	rozsah	ukončení	vyučující
Podzimní semestr					
Povinné předměty					
Z0027	Geografická analýza trhu práce	5	2/1	zk	Toušek
Z9002	Diplomová práce z geografie 3	8	0/8	z	ved. práce
Povinně volitelné předměty					
Z0018F	Diplomový seminář 2	2	0/2	z	Herber
Z0018H	Diplomový seminář 2	2	0/2	z	Věžník
Doporučené volitelné předměty					
Z0058	Hydrologické prognózy	3+2	2/1	zk	Kolář
Z0084	Ochrana a čistota atmosféry	5	2/1	zk	Prošek
Z4107	Vybrané kapitoly městského a regionálního plánování	3	1/1	k	Muliček
Z8101	Základy fotogrammetrie	2+2	1/1	zk	Dobrovolný
Jarní semestr					
Povinné předměty					
Z1002	Diplomová práce z geografie 4	16	0/16	z	ved. práce
Povinně volitelné předměty					
Z9017F	Oborový geografický seminář 2	2	0/2	z	Brázdil
Z9017H	Oborový geografický seminář 2	2	0/2	z	Toušek

E – Personální zabezpečení studijního programu (studijního oboru) – souhrnné údaje												
Vysoká škola	Masarykova univerzita											
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta											
Název studijního programu	Geografie a kartografie (Navazující magisterský)											
Název studijního oboru	Aplikovaná geografie											
Název pracoviště	celkem	prof. celkem	přepoč. počet p.	doc. celkem	přepoč. počet d.	odb. celkem	as.	z toho s věd. hod.	lektoři	asistenti	vědečtí pracov.	THP
Geografický ústav	59	3	2,700	5	3,400	10		10	2	0	1	38

F – Související vědecká, výzkumná, vývojová, umělecká a další tvůrčí činnost

Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta
Název studijního programu	Geografie a kartografie (Navazující magisterský)
Název studijního oboru	Aplikovaná geografie

Informace o tvůrčí činnosti vysoké školy související se studijním oborem (studijním program)

Geografický ústav v současné době řeší 2 projekty OPVK Oblast podpory 2.2 – Vysokoškolské vzdělávání CZ.1.07/2.2.00/15.0222 „Inovace výuky geografických studijních oborů“ - trvání projektu: 11/2010 - 10/2013 a CZ.1.07/2.2.00/15.0201 „Vzdělávání budoucích středoškolských učitelů přírodních věd a informatiky“ – doba trvání projektu: 10/2010 - 9/2013. 1 projekt OPVK Oblast podpory 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji CZ.1.07/2.3.00/09.0199 „Lidský potenciál pro informační společnost využívající prostorová data (GEOTÝM)“ - trvání projektu: 1/2010 - 12/2012 a 1 projekt OPVK Oblast podpory 2.4 Partnerství a sítě CZ.1.07/2.4.00/17.0132 „NetRegio - Platforma pro akceleraci vztahů a vazeb mezi prostředím výzkumu regionálního rozvoje a aplikační sférou“ - trvání projektu: 5/2011-4/2014. Je zapojen do ředitelského kolektivu projektu OPVK Oblast podpory 1.3 - Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení CZ.1.07/1.3.10/02.0024 „Modulární systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků JmK v přírodních vědách a informatice“ - trvání projektu: 5/2010 - 6/2012

Dále řeší 1 výzkumný záměr – MSM0021622418 „Dynamická geovizualizace v krizovém managementu“ - trvání projektu: 2005 – 2011, dále se účastní řešení výzkumného záměru MSM0021622412 „Interakce mezi chemickými látkami, prostředím a biologickými systémy a jejich důsledky na globální, regionální a lokální úrovni (INCHEMBIOL)“ - trvání projektu: 2005 – 2011.

Mimo výše uvedené se na pracovišti řeší 1 projekt Evropské unie „Assesment and strategic development of INSPIRE compliant Geodata-Services for European Soil Data (GS Soil)“ – doba řešení 5/2009 - 4/2012, 8 projektů GAČR, projekty MŠMT (INGO, FRVŠ), 1 projekt Ministerstva kultury, 1 projekt Ministerstva životního prostředí. Na výzkumu fakulty se podílí akademičtí pracovníci včetně školitelů, studentů doktorského i magisterského studia. Geografický ústav úzce spolupracuje s odbornými pracovišti ostatních vysokých škol i s ústavy Akademie věd ČR a rezortními ústavu (Č-HMÚ, VÚKOZ aj). Odborná spolupráce probíhá i s orgány státní správy či samosprávy a s nevládními neziskovými organizacemi.

Evidence aktuálních projektů a projektů z předchozích období je přístupná na adresách :

http://www.muni.cz/sci/315030/projects?from_record=1

<http://geogr.muni.cz/vyzkum>

Přehled řešených grantů a projektů (závazné jen pro magisterské programy)

Pracoviště	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v oboru	Zdroj	Období
Geografický ústav	Globální a regionální modelové simulace klimatu ve střední Evropě v 18.-20. století v porovnání s pozorovaným a rekonstruovaným klimatem GAP209/11/0956	GAČR	2011 – 2015
Geografický ústav	Vliv historických klimatických a hydrometeorologických extrémů na svahové a fluvialní procesy v oblasti Západních Beskyd a jejich předpolí GAP209/10/0309	GAČR	2010 – 2013
Geografický ústav	Význam a management dřevní hmoty v tocích	MŽP	2010 – 2011
Geografický ústav	Víceúrovňová analýza městského a příměstského klimatu na příkladu středně velkých měst GA205/09/1297	GAČR	2009 – 2012
Geografický ústav	Kolísání klimatu České republiky v období přístrojových pozorování na základě homogenních sekulárních řad	GAČR	2010 – 2012
Geografický ústav	POLYREG - Podpora polycentrického regionálního rozvoje WD-40-07-1	MMR ČR	2006 – 2011
Geografický ústav	Recentní deglaciace severní části ostrova Jamese Rosse, Antarktida – projekt GA ČR 205/09/1876	GAČR	2009 – 2012
Geografický ústav	Technologie pro zpřístupnění mapových sbírek ČR: metodika a software pro ochranu a využití děl národního kartografického dědictví. DF11P01OVV003	MK ČR	2011 – 2015

I – Uskutečňování akreditovaného stud. programu mimo sídlo vysoké školy

Vysoká škola	Masarykova univerzita
Součást vysoké školy	Přírodovědecká fakulta
Název studijního programu	Geografie a kartografie (Navazující magisterský)
Název instituce nebo pobočky VŠ, kde probíhá výuka SP mimo sídlo VŠ nebo fakulty	

Výuka veškerých programů je uskutečňována výhradně v sídle vysoké školy.

D – Charakteristika studijních předmětů

JAZ03 Angličtina pro geografu III

Vyučující: [Mgr. Věra Hranáčová](#)

Rozsah: 0/2. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Po absolvování tohoto kurzu bude student schopen: porozumět odbornému textu/mluvenému projevu; identifikovat hlavní myšlenky; formulovat hlavní myšlenky; shrnout odborný text ze svého oboru; interpretovat informace z textu/mluveného projevu; používat terminologii probíraných tematických okruhů; definovat termíny probíraných tematických okruhů; popsat tabulky a grafy; charakterizovat sladkovodní a oceánský svět; vysvětlit příčinu a důsledek; srovnávat probírané jevy vhodnými jazykovými prostředky; prezentovat probírané jevy a vlastní zkušenosti s využitím základních prezentačních technik; diskutovat o svých dalších studijních plánech a cestách; aplikovat získané jazykové znalosti specifika akademické slovní zásoby na další odborná témata

Osnova:

- Academic vocabulary, language functions and field topics:
- Water and ancient civilizations
- FRESH WATER – introduction, water cycle
- Water on the Ground - Water collects on the ground; Water runs off the ground
- Water in the Ground - Water soaks into the ground; Porosity and permeability; Zones of water in the ground; Water comes out of the ground – aquifers, geysers and hot springs
- OCEAN WATER and Oceanography:
- The bottom of the ocean - Sounding the ocean bottom; The topography of the ocean bottom; Resources of the ocean bottom; Captain Cook as a Hydrographer
- Properties of ocean water – Salinity; Temperature and density; Sea ice; Water absorbs light; Water pressure; Resources of ocean water; Maldives paradise soon to be lost
- The circulation of ocean water - Directions of motion in a wave; Deep ocean circulation; The beginning, middle, and end of a wave; Effects of wave action; Tides; UK seas in crisis
- Demographic Policy of China
- Presentations on travel experience/ holiday activities/water bodies

Výukové metody: kurz odborného jazyka; analýza odborného textu; cvičení na porozumění čteného/mluveného autentického projevu; cvičení na výslovnost, cvičné testy z gramatiky; cvičení na akademickou a odbornou slovní zásobu; krátké prezentace a diskuse; domácí ústní a písemné úkoly; podpora znalosti terminologie, definic a užitečné slovní zásoby - blended learning (odpovědníky, drill), IS MU

Metody hodnocení: 6 odpovědníků, 2 dílčí testy, prezentace, zápočtový test, domácí úkoly (hlavní myšlenky, shrnutí aj.), 80% aktivní přítomnost ve výuce.

Literatura:

- *Academic vocabulary in use.* Edited by Michael McCarthy - Felicity O'Dell. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 176 s. ISBN 978-0-521-68939. info
- Strahler, Alan H. - Strahler, Arthur Newell. *Introducing physical geography.* 4th ed. Hoboken, N.J. : J. Wiley, 2006. xxv, 728 s. ISBN 0-471-67950-X. info
- *Collins cobuild English grammar.* London : HarperCollins Publishers, 1990. xxiii, 486. ISBN 0-00-370257-. info
- Peters, Sarah - Gráf, Tomáš. *Nová cvičebnice anglické gramatiky.* 1. vyd. Praha : Polyglot, 1998. 437 s. ISBN 80-86195-00-7. info
- *Effective presentation,* J. Comfort, OUP 1995

JAZ04 Angličtina pro geografu IV

Vyučující: [Mgr. Věra Hranáčová](#)

Rozsah: 0/2. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Po absolvování tohoto kurzu bude student schopen: porozumět odbornému textu/mluvenému projevu; identifikovat hlavní myšlenky; formulovat hlavní myšlenky; shrnout odborný text ze svého oboru; interpretovat informace z textu/mluveného projevu; používat terminologii probíraných tematických okruhů; definovat termíny probíraných tematických okruhů; popsat tabulky a grafy; vysvětlit příčinu a důsledek;

srovnávat probírané jevy vhodnými jazykovými prostředky; prezentovat odborné téma a vlastní výzkum s využitím pokročilých prezentačních technik; argumentovat na odborné téma (obhájit svůj názor/názor kolegy, oponovat) diskutovat o svých dalších studijních plánech a cestách; aplikovat získané jazykové znalosti specifika akademické slovní zásoby na další odborná témata

Osnova:

- Texts according to current importance and interest
- Academic vocabulary in use
- Advanced grammar in scientific texts
- Giving effective academic presentations
- Writing an abstract of a thesis
- Moravian Karst
- Famous caves
- Atacama
- Islamic culture
- Green revolution
- Argumentation - vocabulary
- Studies and research
- Letter of complaint
- CV and a cover letter

Výukové metody: kurz odborného jazyka: analýza odborného textu; cvičení na porozumění čteného/mluveného autentického projevu; cvičné testy z gramatiky; cvičení na akademickou a odbornou slovní zásobu; prezentace na odborné téma a diskuse; domácí ústní a písemné úkoly; podpora znalosti terminologie, definic a užitečné slovní zásoby - blended learning (odpovědníky, drill), IS MU

Metody hodnocení: prezentace, abstrakt, 80% aktivní přítomnost ve výuce.

Literatura:

- Rubenstein, James M. *An introduction to human geography :the cultural landscape*. 8th ed. Upper Saddle River, N.J. : Pearson Education, 2005. 1 CD-ROM. ISBN 0-13-142943-4. info
- *The dictionary of human geography*. Edited by R. J. Johnston. 4th ed. Oxford : Blackwell Publishers, 2000. xvii, 958. ISBN 0-631-20561-6. info
- *Academic vocabulary in use*. Edited by Michael McCarthy - Felicity O'Dell. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 176 s. ISBN 978-0-521-68939. info
- *Collins cobuild English grammar*. London : HarperCollins Publishers, 1990. xxiii, 486. ISBN 0-00-370257-. info
- Peters, Sarah - Gráf, Tomáš. *Nová cvičebnice anglické gramatiky*. 1. vyd. Praha : Polyglot, 1998. 437 s. ISBN 80-86195-00-7. info
- Effective presentation, J. Comfort, OUP 1995
- Strahler, Alan H. - Strahler, Arthur Newell. *Introducing physical geography*. 4th ed. Hoboken, N.J. : J. Wiley, 2006. xxv, 728 s. ISBN 0-471-67950-X. info

JA002 Pokročilá odborná angličtina - zkouška

Vyučující: [Mgr. Věra Hranáčová](#)

Rozsah: 0/0. 2 kr. Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Zkouška prověří, že student je schopen zvládat následující dovednosti odpovídající úrovni B2 ERR - odborný jazyk porozumět odbornému textu/mluvenému projevu identifikovat hlavní myšlenky formulovat hlavní myšlenky interpretovat informaci z textu/mluveného projevu shrnout náročnější odborný text klasifikovat, porovnávat, určit příčiny a důsledky, popsat proces, definovat prezentovat odborný text vztahující se ke studovanému oboru za použití pokročilých prezentačních technik diskutovat o obecných a odborných tématech hovořit o svém oboru - disponovat základní slovní zásobou svého oboru argumentovat

Osnova:

- 1. Písemná část
- a) Akademická část - gramatika odborného textu viz <http://www.sci.muni.cz/main.php?stranka=Jazyky&podtext=A2>
- b) Odborný text - slovník k dispozici (porozumění textu, shrnutí)

- 2. Ústní část
- Prezentace odborného textu vztahujícího se ke studovanému oboru - téma dle vlastního výběru, ale obsah srozumitelný i pro posluchače jiných oborů, v rozsahu 10 minut s využitím veškerých prezentačních technik, popř. názorných pomůcek. Je třeba prokázat i schopnost reagovat na otázky publika.

Výukové metody: Zkouška

Metody hodnocení: Písemný test, ústní zkouška

Literatura:

- Jeremy Comfort. *Effective Presentations*. OUP 2000.
- Douglas Bell: *Passport to Academic Presentations*. Garnet 2008.
- *Academic vocabulary in use*. Edited by Michael McCarthy - Felicity O'Dell. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. 176 s. ISBN 978-0-521-68939. info
- Keith Kelly: *Science*. Macmillan 2008
- *Key words in science & technology :helping learners with real English*. Edited by Bill Mascull. 1st ed. London : Harper Collins Publishers, 1997. xii, 210 s. ISBN 0-00-375098-1. info
- *Academic writing course :study skills in English*. Edited by R.R Jordan. 1st ed. Essex : Longman, 1999. 160 s. ISBN 0-582-40019-8. info
- *English for science*. Edited by Fran Zimmerman. New Jersey : Regents/Prentice Hall, 1989
- Donovan, Peter. *Basic English for Science*. 10. vyd. Oxford : University Press, 1994. 153 s. ISBN 0-19-457180-7. info
- *Nucleus ; English for science and technology*. Edited by Martin Bates - Tony Dudley-Evans. info
- *Physics:Reader*. Ivana Tulajová, Masarykova univerzita Přírodovědecká fakulta 2000
- Plummer, Charles C. - McGeary, David. *Physical geology :student study art notebook*. 7th ed. Dubuque : Wm. C. Brown Communications, 1996. 161 s. ISBN 0-697-28732-7. info
- Strahler, Alan H. - Strahler, Arthur Newell. *Introducing physical geography*. 4th ed. Hoboken, N.J. : J. Wiley, 2006. xxv, 728 s. ISBN 0-471-67950-X. info
- Murphy, Raymond. *English grammar in use :a self-study reference and practice book for intermediate students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2004. x, 379 s. ISBN 0-521-53762-2. info
- Cunningham, Sarah - Bowler, Bill. *Headway : intermediate : pronunciation*. 1. vyd. Oxford : Oxford University Press, 1990. xi, 112 s. ISBN -19-433968-8. info
- +Any materials aimed at preparation for B2 level examinations(e.g. FCE, TOEFL)

ZX100 Odborná praxe z geografie a kartografie

Vyučující: [RNDr. Petr Daněk Ph.D.](#), [Mgr. Kamil Láška Ph.D.](#), [Mgr. Karel Staněk Ph.D.](#)

Rozsah: 0/0. 2 týdny. 3 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Cílem kurzu je vytvořit podmínky pro seznámení studentů s činností pracovišť, na kterých se uplatňují geografové. Zaměření činnosti těchto pracovišť je tematicky různorodé a odpovídá širce současné geografie. Výběr konkrétního pracoviště závisí na preferencích studenta a ochotě pracoviště praxi umožnit. Studenti si mohou praxi vyjednat samostatně v instituci odpovídající jejich odbornému zaměření (po konzultaci s učitelem kurzu) nebo si vyberou ze seznamu institucí spolupracujících s Geografickým ústavem MU, s nimiž byla možnost praxe předem dohodnuta. Seznam těchto institucí je každoročně doplňován a obměňován. Konkrétní termín praxe a náplň činnosti je vždy předmětem individuální dohody mezi studentem a daným pracovištěm.

Osnova:

- 1. Úvodní informační schůzka 2. Vlastní praxe (trvání 10 pracovních dnů) 3. Závěrečné hodnocení

Výukové metody: Výuka probíhá formou praxe. Výběr konkrétního pracoviště závisí na preferencích studenta a ochotě pracoviště praxi umožnit. Studenti si mohou praxi vyjednat samostatně v instituci odpovídající jejich odbornému zaměření (po konzultaci s učitelem kurzu) nebo si vyberou ze seznamu institucí spolupracujících s Geografickým ústavem MU, s nimiž byla možnost praxe předem dohodnuta.

Metody hodnocení: Absolvování praxe lze doložit dvěma alternativními způsoby: 1. Předložením výsledků práce, vykonané v průběhu praxe 2. Napsáním zprávy o průběhu a výsledcích praxe (podle předem dané osnovy). V obou případech musí být dokument předložen v písemné podobě a podepsán kontaktní osobou pracoviště, kde praxe probíhala.

Literatura:

- Rektořík, Jaroslav. Důležitost zapojení studentů do řešení problémů praxe. In *Realizace spolupráce vysokých škol s odbornou sférou*. První. Brno : Masarykova univerzita, 2007. od s. 10-37, 27 s. ISBN 978-80-210-4482-1. info

Z0017F Diplomový seminář 1

Vyučující: [RNDr. Vladimír Herber CSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Seminář je organizován oborově. V semináři probíhá jednak profesní příprava studentů navazujícího studia, jednak se v semináři prezentují studenti svými pracemi.

Osnova:

- **1. - 9. týden - Profesní příprava diplomantů.**
- V profesní přípravě se praktickou formou procvičují a zdokonalují tyto dovednosti:
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci v češtině z vlastního díla
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci v cizím jazyce z vlastního díla
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci z cizích článků publikovaných v cizím jazyce
  - - dovednost stanovit vhodná klíčová slova
  - - dovednost organizovat si seznam používané literatury pomocí programu EndNote
  - - dovednost nabídnout redakci odborného časopisu vlastní článek
  - - dovednost analyzovat odborný text a referovat o něm, dovednost vést diskusi ad rem
  - - dovednost organizovat posloupnost tabelárních a grafických příloh v odborné práci
  - - dovednost upravit redakčně odborný text - korektury textů
  - - dovednost navrhnout a obhájit racionální program vědecké konference
  - - dovednost zhotovit poster a prezentaci pro vědeckou konferenci
  - - dovednost vypracovat a odůvodnit návrh výzkumného projektu
  - - příprava na hledání prvního pracovního místa
- **10. týden - Prezentace posterů studentů 1. ročníku** - s interní diskuzí k posterům.
- **11. - 12. týden - Vystoupení studentů 2. ročníku**
- Prezentace stavu rozpracovanosti diplomových prací za účasti doktorandů a popř. i učitelů Ústavu - s podrobnou diskuzí k referátům.
- **13. týden - Zhodnocení prezentací v seminární skupině.**

Výukové metody: Seminář s řízenou diskuzí, průběžné plnění úkolů, vystoupení - prezentace dosavadních poznatků zjištěných při zpracování diplomové práce

Metody hodnocení: Výuka probíhá současně u dvou ročníků. Student si zapisuje zpravidla rok po absolvování tohoto semináře obdobný seminář označený číslem 2. Požadavky k ukončení: Absolvování alespoň 80 % seminářů v semestru, splnění požadavků na domácí přípravu u absolvovaných seminářů, osobní prezentace k vlastní DP na závěr semináře.

Literatura:

povinná literatura

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z0017H Diplomový seminář 1

Vyučující: [doc. RNDr. Antonín Věžník CSc.](#)

Rozsah: 0/2. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Seminář je organizován oborově. V semináři probíhá jednak profesní příprava studentů navazujícího studia, jednak se v semináři prezentují studenti svými pracemi.

Osnova:

- **1. - 9. týden - Profesní příprava diplomantů.**
- V profesní přípravě se praktickou formou procvičují a zdokonalují tyto dovednosti:
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci v češtině z vlastního díla
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci v cizím jazyce z vlastního díla
  - - dovednost sestavit stručnou anotaci z cizích článků publikovaných v cizím jazyce

- - dovednost stanovit vhodná klíčová slova
- - dovednost organizovat si seznam používané literatury pomoc programu EndNote
- - dovednost nabídnout redakci odborného časopisu vlastní článek
- - dovednost analyzovat odborný text a referovat o něm, dovednost vést diskusi ad rem
- - dovednost organizovat posloupnost tabelárních a grafických příloh v odborné práci
- - dovednost upravit redakčně odborný text - korektury textů
- - dovednost navrhnout a obhájit racionální program vědecké konference
- - dovednost zhotovit poster a prezentaci pro vědeckou konferenci
- - dovednost vypracovat a odůvodnit návrh výzkumného projektu
- - příprava na hledání prvního pracovního místa
- **10. týden - Prezentace posterů studentů 1. ročníku** - s interní diskuzí k posterům.
- **11. - 12. týden - Vystoupení studentů 2. ročníku**
- Prezentace stavu rozpracovanosti diplomových prací za účasti doktorandů a popř. i učitelů Ústavu - s podrobnou diskuzí k referátům.
- **13. týden - Zhodnocení prezentací v seminární skupině.**

Výukové metody: Základní výukovou metodou je diskuze nad rozpracováním diplomových prací studentů a prezentace vlastních dosažených výsledků

Metody hodnocení: Výuka probíhá současně u dvou ročníků. Student si zapisuje zpravidla rok po absolvování tohoto semináře obdobný seminář označený číslem 2. Požadavky k ukončení: Absolvování alespoň 80 % seminářů v semestru, splnění požadavků na domácí přípravu u absolvovaných seminářů, osobní prezentace k vlastní DP na závěr semináře.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info
- Kunc, Josef - Toušek, Václav - Vystoupil, Jiří - Daněk, Petr - Klapka, Pavel - Mulíček, Ondřej - Seidenglanz, Daniel - Szczyrba, Zdeněk - Vančura, Michal - Věžník, Antonín - Víturka, Milan - Tonev, Petr. *Ekonomická a sociální geografie*. 1. vydání. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 411 s. učebnice vysokých škol. ISBN 978-80-7380-114-4. info

Z0018F Diplomový seminář 2

Vyučující: [RNDr. Vladimír Herber CSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Seminář je organizován oborově. V semináři probíhá jednak profesní příprava studentů navazujícího studia, jednak se v semináři prezentují studenti svými pracemi.

Osnova:

- **1. - 9. týden - Profesní příprava diplomantů.**
- V profesní přípravě se praktickou formou procvičují a zdokonalují tyto dovednosti:
- - dovednost sestavit stručnou anotaci v češtině z vlastního díla
- - dovednost sestavit stručnou anotaci v cizím jazyce z vlastního díla
- - dovednost sestavit stručnou anotaci z cizích článků publikovaných v cizím jazyce
- - dovednost stanovit vhodná klíčová slova
- - dovednost organizovat si seznam používané literatury pomoc programu EndNote
- - dovednost nabídnout redakci odborného časopisu vlastní článek
- - dovednost analyzovat odborný text a referovat o něm, dovednost vést diskusi ad rem
- - dovednost organizovat posloupnost tabelárních a grafických příloh v odborné práci
- - dovednost upravit redakčně odborný text - korektury textů
- - dovednost navrhnout a obhájit racionální program vědecké konference
- - dovednost zhotovit poster a prezentaci pro vědeckou konferenci
- - dovednost vypracovat a odůvodnit návrh výzkumného projektu
- - příprava na hledání prvního pracovního místa
- **10. týden - Prezentace posterů studentů 1. ročníku** - s interní diskuzí k posterům.
- **11. - 12. týden - Vystoupení studentů 2. ročníku**
- Prezentace stavu rozpracovanosti diplomových prací za účasti doktorandů a popř. i učitelů Ústavu - s podrobnou diskuzí k referátům.

- **13. týden - Zhodnocení prezentací v seminární skupině.**

Výukové metody: Seminář s řízenou diskusí, průběžné plnění úkolů, vystoupení - prezentace dosavadních poznatků zjištěných při zpracování diplomové práce

Metody hodnocení: Výuka probíhá současně u dvou ročníků. Student si zapisuje zpravidla rok po absolvování tohoto semináře obdobný seminář označený číslem 2. Požadavky k ukončení: Absolvování alespoň 80 % seminářů v semestru, splnění požadavků na domácí přípravu u absolvovaných seminářů, osobní prezentace k vlastní DP na závěr semináře.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z0018H Diplomový seminář 2

Vyučující: [doc. RNDr. Antonín Věžník CSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Seminář je organizován oborově. V semináři probíhá jednak profesní příprava studentů navazujícího studia, jednak se v semináři prezentují studenti svými pracemi.

Osnova:

- **1. - 9. týden - Profesní příprava diplomantů.**
- V profesní přípravě se praktickou formou procvičují a zdokonalují tyto dovednosti:
- - dovednost sestavit stručnou anotaci v češtině z vlastního díla
- - dovednost sestavit stručnou anotaci v cizím jazyce z vlastního díla
- - dovednost sestavit stručnou anotaci z cizích článků publikovaných v cizím jazyce
- - dovednost stanovit vhodná klíčová slova
- - dovednost organizovat si seznam používané literatury pomocí programu EndNote
- - dovednost nabídnout redakci odborného časopisu vlastní článek
- - dovednost analyzovat odborný text a referovat o něm, dovednost vést diskusi ad rem
- - dovednost organizovat posloupnost tabelárních a grafických příloh v odborné práci
- - dovednost upravit redakčně odborný text - korektury textů
- - dovednost navrhnout a obhájit racionální program vědecké konference
- - dovednost zhotovit poster a prezentaci pro vědeckou konferenci
- - dovednost vypracovat a odůvodnit návrh výzkumného projektu
- - příprava na hledání prvního pracovního místa
- **10. týden - Prezentace posterů studentů 1. ročníku** - s interní diskuzí k posterům.
- **11. - 12. týden - Vystoupení studentů 2. ročníku**
- Prezentace stavu rozpracovanosti diplomových prací za účasti doktorandů a popř. i učitelů Ústavu - s podrobnou diskuzí k referátům.
- **13. týden - Zhodnocení prezentací v seminární skupině.**

Výukové metody: Základní výukovou metodou je diskuze nad rozpracováním diplomových prací studentů a prezentace vlastních dosažených výsledků

Metody hodnocení: Výuka probíhá současně u dvou ročníků. Student si zapisuje zpravidla rok po absolvování tohoto semináře obdobný seminář označený číslem 2. Požadavky k ukončení: Absolvování alespoň 80 % seminářů v semestru, splnění požadavků na domácí přípravu u absolvovaných seminářů, osobní prezentace k vlastní DP na závěr semináře.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info
- Kunc, Josef - Toušek, Václav - Vystoupil, Jiří - Daněk, Petr - Klapka, Pavel - Mulíček, Ondřej - Seidenglanz, Daniel - Szczyrba, Zdeněk - Vančura, Michal - Věžník, Antonín - Víturka, Milan - Tonev, Petr. *Ekonomická a sociální geografie*. 1. vydání. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 411 s. učebnice vysokých škol. ISBN 978-80-7380-114-4. info

Z0027 Geografická analýza trhu práce

Vyučující: [doc. RNDr. Václav Toušek CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Doporučované ukončení: zk. Jiná možná ukončení: k.

Cíle předmětu: Absolvování kursu předpokládá, že po jeho ukončení posluchači dokážou zpracovat objektivní zprávu o situaci na trhu práce ve vybraném regionu. Důraz v přednáškách bude položen na podrobné se seznámení se zdroji statistických dat o zaměstnanosti a nezaměstnanosti, s ukazateli používanými při analýze situace na trhu práce. V rámci kursu každý posluchač předloží seminární práci týkající se analýzy situace na trhu práce v konkrétním regionu.

Osnova:

- 1. Vymezení a definice základních pojmů (trh práce, zaměstnanost, nezaměstnanost, atd.), objasnění role Mezinárodní organizace práce (ILO), Správy služeb zaměstnanosti MPSV ČR a úřadů práce. 2. Legislativa spojená s trhem práce s důrazem na podrobné vysvětlení Zákona o zaměstnanosti č. 1/1991 Sb., seznámení se s ostatními zákony i vládními vyhláškami. 3. Statistická data, jejich zdroje, způsob jejich získávání ve světě a u nás, data o registrovaných nezaměstnaných a volných místech, OK Práce. 4. Výběrová šetření pracovních sil ve světě a u nás, využití jejich výsledků v regionálních geografických analýzách. 5. Základní a odvození ukazatele hodnotící situaci na trhu práce (území různé hierarchické úrovně). 6. Hodnocení vývoje situace na trhu práce včetně příčin v regionech ČR se zaměřením na období let 1990 - 2001; komparace se zeměmi a regiony EU i tranzitivními ekonomikami střední a východní Evropy. 7. Problémové skupiny obyvatelstva jejich uplatnitelnost na trhu práce. 8. Dlouhodobě nezaměstnaní, hodnocení regionálních rozdílů v ČR (srovnání i s dalšími zeměmi). 9. Absolventi a mladiství (srovnání i s dalšími zeměmi). 10. Zdravotně postižení, legislativa - povinnosti zaměstnavatelů, hodnocení regionálních rozdílů v ČR (srovnání s dalšími zeměmi). 11. Rizikové skupiny obyvatelstva podle věku a stupně vzdělání, regionální rozdíly. 12. Zahraniční pracovní migrace v ČR a ostatních zemích Evropy. 13. Zaměstnanost a její struktura na základě výsledků posledního sčítání lidu i ostatních zdrojů ČSÚ.

Výukové metody: Přednášky a semináře: Výuka bude probíhat v počítačové učebně. Teoretické přípravě budou věnovány přednášky, v rámci kterých však budou posluchači seznamováni i s praktickými příklady. Ti během seminářů budou zpracovávat seminární práci věnovanou analýze i syntéze trhu práce v konkrétním regionu.

Metody hodnocení: Test - změněný na praktickou aplikaci získaných poznatků. Hodnocení bude zohledňovat i kvalitu seminární práce.

Literatura:

doporučená literatura

- Mareš, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém [Sociologické nakladatelství, 1994]*. 1. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 1994. 151 s. Studijní texty, sv. 6. Studijní texty [Slon]; 6. sv. Vydáno v ediční řadě Studijní texty, 6. svazek, v sérii učebnic navržené ediční radou kateder sociální práce svazek 4., vychází s podporou holandského vládního fondu. - Kniha přehlednou formou seznamuje s příčinami a důsledky. ISBN 80-901424-9-4. info
- Nelegální ekonomické aktivity migrantů : (Česko v evropském kontextu) / Dušan Drbohlav (editor). -- Vyd. 1.. -- V Praze : Karolinum, 2008. -- 311 s. :. ISBN: 978-80-246-1552-3
- Nejistoty na trhu práce / T. Sirovátka, J. Winkler, M. Žižlavský, eds.. -- Vyd. 1.. -- Brno : Fakulta sociálních studií (Institut pro výzkum reprodukce a integrace společnosti) Masarykovy univerzity v Brně v nakl. Albert, Boskovice, 2009. -- 197 s. ; IS

neurčeno

- Migrace a (i)migranti v Česku : kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme? / Dušan Drbohlav ... [et al.]. - - Vyd. 1.. -- Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. -- 207 s. :. ISBN: 978-80-7419-039-1
- Mareš, Petr - Sirovátka, Tomáš. Trh práce a lidské zdroje. In *Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998*. Praha : Academia, 1998. s. 15-43. ISBN 80-200-0703-2. info
- Dlouhodobé trendy ve vývoji pracovních migrací v České republice / Milada Horáková. -- 1. vyd.. -- Praha : VÚPSV, 2008. -- 114, 10 s. :. ISBN: 978-80-7416-020-2
- Přehled trhu práce v České republice. OECD, Paris 1995.

Z0058 Hydrologické prognózy

Vyučující: [RNDr. Miroslav Kolář CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je poskytnout studentům informace o důvodech a metodách hydrologického prognózování v souvislosti s možnými krizovými situacemi a s ohledem na racionální hospodaření s vodou.

Osnova:

- 1. Základní pojmy. 2. Klasifikace hydrologických předpovědí. 3. Požadavky rezortů na obsah a kvalitu hydrologických předpovědí. 4. Organizace povodňové, hlásné a prognózní hydrometeorologické služby v ČR - stupně povodňové aktivity, stanovení limitů SPA, povodňové plány. 5. Integrovaný záchranný systém, krizový management. 6. Povodňová charakteristika území ČR. 7. Základní zpracování podkladového materiálu pro hydrologickou prognózu. 8. Předpovědi hydrometrické. 9. Předpovědi hydrometeorologické. 10. Předpovědi hydrosynoptické. 11. Předpovědní modely. 12. Hodnocení chyb a efektivnosti hydrologických předpovědí.

Výukové metody: Přednáška a cvičení, předmět je doplněn exkurzemi na hydroprognózní pracoviště ČHMÚ a Povodí Moravy, s.p.

Metody hodnocení: Závěrečné hodnocení je prováděno zkouškou.

Literatura:

- Netopil, Rostislav - Brázdil, Rudolf - Demek, Jaromír. *Fyzická geografie. I b.* 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1984. 272 s., [1. info
- Kemel, Miroslav. *Klimatologie, meteorologie, hydrologie.* Vyd. 1. Praha : Vydavatelství ČVUT, 1996. 289 s. +. ISBN 80-01-01456-8. info
- Strahler, Alan H. - Strahler, Arthur Newell. *Introducing physical geography.* 3rd ed. New York : John Wiley & Sons, 2003. xix, 684 s. ISBN 0-471-23800-7. info
- *Hydroekologické modelování : výzkum, praxe, legislativa a rozhodování.* Edited by Šárka Blažková - Clair Stalnaker - Oldřich Novický. Praha : Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., 1998. 70 s. ISBN 80-85900-18-1. info
- Doplňkové materiály ČHMÚ a Povodí Moravy, s.p.

Z0084 Ochrana a čistota atmosféry

Vyučující: [prof. RNDr. Pavel Prošek CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Poskytnout komplex informací o antropogenním znečištění atmosféry, jeho důsledcích, o procesech difuze atmosférických příměsí a prognózách imisí znečišťujících látek z různých typů zdrojů.

Osnova:

- Ekonomická aktivity lidské společnosti a její důsledky pro atmosféru (základní přirozené a antropogenní příměsi atmosféry), jejich transformace v atmosféře - znečištění primární, sekundární, smogy, jejich vlivy na přírodu, člověka a jeho činnost. Lokální a globální důsledky znečištění atmosféry (klíma měst, skleníkový efekt, kyselé srážky, desrtukce ozonoféry). Vliv atmosféry na příměsi (turbulentní difuze různých měřítek, cirkulační systémy). Měření obashu příměsí v atmosféře (přístroje, AIM). Prognózy nebezpečných koncentrací znečištěnin. Snižování obsahu znečištěnin v atmosféře, obnovitelné zdroje energie. Výpočty imisí ze zdrojů různých typů (bodové, liniové, plošné, objemové).

Výukové metody: Přednáška a cvičení

Metody hodnocení: Přednáška a cvičení, zkouška ústní

Literatura:

- MŽP ČR, ed. (1990): Životní prostředí České republiky. ACADEMIA Praha, 281 s.. Šiška, F. (1980): Ochrana ovzdušia. ALFA a SNTL, Bratislava, Praha, 330 s.. VDI-Kommission Rewinhaltung der Luft, ed. (1988): Stadtklima und Luftreinhaltung. Springer-Verlag

Z0104 Regionální politika a regionální rozvoj

Vyučující: [Mgr. Ivan Andráško PhD.](#), [doc. RNDr. Václav Toušek CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Posluchači budou v průběhu semestru seznámeni se základními principy a východisky regionální politiky a její aplikací v rámci ČR a Evropské unie. Na pozadí základních přístupů a teorií

regionálního rozvoje bude představena současná praxe se zaměřením na přípravu projektů na podporu regionálního rozvoje, zejména s účastí prostředků EU. Po zvládnutí teoretických základů je důraz položen na konkrétní nástroje, postupy a techniky, které jsou v současné praxi používány. Posluchači získají v rámci semináře praktické dovednosti s přípravou strategického rozvojového dokumentu a s projektovým řízením v podobě aplikované v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Osnova:

- Osnova přednášky: 1. Definice základních pojmů, vývoj regionální politiky 2. Regionální politika v kontextu hlavních ekonomických teorií 3. Současné přístupy k regionální politice, politika Hospodářské a sociální soudržnosti 4. Principy, cíle a nástroje regionální politiky EU 5. Regionální politika v ČR a vstup do EU, Strategie regionálního rozvoje ČR 6. Rozvojové strategie a programy jako nástroj regionálního rozvoje 7. Projektový cyklus na úrovni programu a projektu 8. Programové dokumenty a jejich financování v praxi, 9. Tématické vymezení podporovaných aktivit v programovém období 2007 - 2013 10. Příprava rozvojového projektu – informace, instituce, žadatelé, aplikace pravidel veřejné podpory a pravidel pro veřejné zakázky 11. Příprava rozvojového projektu – projektová fiše, logický rámec, žádost 12. Příprava rozvojového projektu - studie proveditelnosti, hodnocení finanční a ekonomické efektivnosti projektu 13. Příprava rozvojového projektu – marketingová analýza, územní připravenost, analýza rizik, vliv projektu na životní prostředí Osnova semináře: 1. Regionální disparity - zpracování příkladu na vybraných regionech různých řádů 2. Vývoj regionálních disparit v ČR 3. Vývoj regionálních disparit v ČR 4. Kohezní zpráva EU – disparity na evropské úrovni 5. Kohezní zpráva EU – disparity na evropské úrovni 6. Příprava rozvojové strategie 7. Příprava rozvojové strategie 8. Příprava rozvojové strategie - diskuse 9. Tématická analýza dotačních programů 10. Dotační audit vylosovaného projektového záměru 11. Dotační audit - diskuse 12. Příprava žádosti o dotaci (vylosované téma) 13. Simulace hodnocení projektu

Výukové metody: přednášky, vypracování individuálních i skupinových úkolů a jejich prezentace, prezentace odborníků z oblasti regionální politiky a regionálního rozvoje, diskuse

Metody hodnocení: Vypracování seminární práce, ústní zkouška.

Literatura:

- Blažek, Jiří - Uhlíř, David. *Teorie regionálního rozvoje :nástin - kritika - klasifikace*. Vyd. 1. V Prze : Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 80-246-0384-5. info
- *Regionálny rozvoj a regionálna politika*. Edited by Eva Rajčáková. 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského, 2005. 119 s. ISBN 80-223-2038-2. info
- BERMAN, N. 1994. Strategické plánování lokálního rozvoje. Praha : Barents Group, 1994
- Wokoun, R., a kol.: Regionální politika a rozvoj v České republice. MMR ČR Praha, 1998
- Cihelková, Eva - Jakš, Jaroslav. *Evropská integrace - Evropská unie*. Vyd. 1. V Praze : Oeconomica, 2004. xvii, 377. ISBN 80-245-0854-0. info

Z0105 Rurální geografie

Vyučující: [doc. RNDr. Antonín Věžník CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je seznámit posluchače se základními principy rozvoje venkova a zemědělství, zejména pak v podmínkách přechodu k tržní ekonomice , vpředvstupním období a po vstupu do EU. Posluchači jsou postupně seznámeni s dalekosáhlými ekonomickými a sociálními změnami ke kterým v průběhu přechodu k tržní ekonomice došlo a které významně ovlivňují rozvoj zemědělství a venkovských oblastí. Na konci tohoto kurzu budou posluchači schopni se orientovat v uvedené problematice, porozumí a dokážou vysvětlit základní termíny, budou schopni se orientovat v základních dokumentech ovlivňující rozvoj venkova

Osnova:

- 1.Produkční strategie zemědělství a potravinářství v podmínkách tržního mechanismu 2.Koncepce agrární politiky na období po vstupem ČR do EU 3.Mimoprodukční funkce zemědělství, jejich nezastupitelný podíl na tvorbě krajiny a ŽP 4.Vývoj struktury podnikatelských subjektů v zemědělství a potravinářství 5.Sociálně ekonomické souvislosti vývoje zemědělství a potravinářství ve vesnickém sídelním prostoru 6.Vývoj zaměstnanosti v zemědělství, agrární trh práce, sociální vrstvení zem.stavu 7.Sociologie zemědělství a venkova - úvod 8.Působení urbanizace ne venkovské společnosti 9.Instituce venkova, venkovská obec,venkovská a zemědělská rodina, obecní samospráva 10.Problémy českého venkova, periferní a nerozvojová území 11.Plán rozvoje zemědělství a venkova ČR na období

2000-2006 12. Programy obnovy venkova , program SAPARD. Operační program, HRDP
13. Ekologické uvědomění a chování v souvislosti s hodnotovou orientací zemědělců, principy trvale udržitelného zemědělství

Výukové metody: Základní výukovou metodou jsou přednášky, doplněné o moderní výukové metody, jako je například e-learning. Součástí kurzu jsou i seminární práce studentů k aktuálním tématům studovaného předmětu.

Metody hodnocení: Typ výuky, přednáška a seminář, seminář je povinný. Podmínkou pro vykonání zkoušky je zpracování seminární práce. Vlastní zkouška je ústní

Literatura:

- Hrabánková, Magdalena. *Strukturální fondy : příprava na využívání strukturálních fondů Evropské unie v zemědělství ČR*. Vyd. 1. V Praze : Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, 1999. 52 s. ISBN 80-7105-182-9. info
- *Tvář naší země - krajina domova*. Vyd. 1. Lomnice nad Popelkou : Studio JB, 2002. 72 s. ISBN 80-86512-13-4. info
- Plán rozvoje zemědělství a venkova ČR na období 2000-2006. MZe ČR, 1999, Praha
- Majerová, Věra. *Sociologie venkova a zemědělství*. čtvrté, přepracované 1. dotisk. Praha : ČZU v Praze PEF - CREDIT Praha, 2003. 254 s. ISBN 80-213-0651-3. info
- *Životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj v soustavě globálních problémů*. Edited by Vladimír Jeníček - Jaroslav Foltýn. [1. vyd.]. Ostrava : Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 1996. 130 s. ISBN 80-85368-94-3. info
- Zpráva o stavu zemědělství 1994-1999, Zelená zpráva. MZe ČR, Praha
- Slepíčka, Alois. *Přeměny venkova : venkov našeho věku*. Vyd. 1. Praha : Svoboda, 1989. 387 s., 72. ISBN 80-205-0019-7. info
- *Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2007. 321 s. info

Z0136 Územní plánování a urbanismus

Vyučující: [Mgr. Ondřej Muliček Ph.D.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Hlavní cíle kurzu jsou: porozumění obecným východiskům urbanismu a prostorového plánování; poznání nejvýznamnějších urbanistických teorií a koncepcí; popis praktických nástrojů územního plánování; seznámení se s realitou prostorového plánování zejména v evropském prostředí; praktické osvojení nástrojů územního plánování v české praxi; seznámení se s konkrétními urbanistickými projekty a jejich tvůrci

Osnova:

1. Základní pojmy prostorového plánování;
2. Vývoj společnosti a plánování;
3. Významné urbanistické koncepce 19. a 20. století;
4. Plánování mezi válkami;
5. Meziválečné plánování v českém prostředí;
6. Zrod moderního plánovací systému - příklad Velké Británie;
7. Poválečné evropské plánování;
8. Územní a regionální plánování za socialismu;
9. Prostorové plánování v evropském měřítku;
10. Evropské plánovací systémy;
11. Soudobá plánovací praxe v ČR.

Výukové metody: Výukové metody - přednášky, domácí příprava referátů, tematické exkurze, diskuse, prezentace odborníků v dané oblasti.

Metody hodnocení: Zkouška ve formě písemného testu.

Literatura:

- Löw, Jiří - Michal, Igor. *Krajinný ráz*. 1. vyd. Kostelec nad Černými Lesy : Lesnická práce, 2003. 552 s. ISBN 80-86386-27-9. info

- Hall, Peter Geoffrey. *Cities of tomorrow :an intellectual history of urban planning and design in the twentieth century*. 3rd ed. Malden, Mass. : Blackwell Publishing, 2002. xviii, 553. ISBN 0-631-23252-4. info
- Newman, Peter - Thornley, Andy. *Urban planning in Europe :international competition, national systems and planning projects*. London : Routledge, 1996. xii, 291 p. ISBN 0-415-11179-X. info
- Maier, Karel. *Územní plánování*. Praha : České vysoké učení technické, 1993. 85 s. ISBN 80-01-01012-0. info

Z0138 Vybrané kapitoly z geografie průmyslu

Vyučující: [doc. RNDr. Václav Toušek CSc.](#)

Rozsah: 1/2/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Kurs navazuje na přednášky o světovém a českém průmyslu v předmětu Geografie průmyslu a zemědělství. Podrobně se zabývá problematikou transformace průmyslu v ČR po roce 1989 (privatizace, odvětvová restrukturalizace, regionální rozdíly) a srovnává tuto transformaci s vývojem průmyslu v jiných zemích, především v zemích střední a východní Evropy. Posluchači se seznámí také s aktuálními tendencemi ve vývoji průmyslu v zemích EU a dalších regionech světa. Pozornost bude věnována příčinám tohoto vývoje.

Osnova:

- 1. Změny na světovém trhu nerostných surovin v 90. letech a současná situace. 2. Nerostné suroviny v ČR, těžební společnosti. 3. Energetika ve světě a u nás, současnost a perspektivy. 4. Vývoj zpracovatelského průmyslu ve světě a v ČR s důrazem na období po roce 1989. 5. Potravinářský průmysl v ČR - vývoj, současnost, očekávané trendy. 6. Textilní, oděvní a kožedělný průmysl v ČR. 7. Elektrotechnický průmysl v ČR. 8. Hutnictví, kovozpracující průmysl, strojírenství v ČR. 9. Ostatní odvětví zpracovatelského průmyslu. 10. Komparativní analýza transformace zpracovatelského průmyslu v tranzitivních ekonomikách střední a východní Evropy. 11. Aktuální tendence ve vývoji průmyslové výroby v rozvinutých tržních ekonomikách, restrukturalizace a globalizace. 12. Aktuální tendence ve vývoji průmyslové výroby v ostatních zemích světa. 13. Průmyslové regiony v ČR a ve světě.

Výukové metody: Přednášky budou zaměřeny na teoretickou přípravu posluchačů. Každý posluchač zpracuje seminární práci věnovanou buď jednomu průmyslovému odvětví v ČR nebo průmyslu jedné ze zemí EU.

Metody hodnocení: Kolokvium - zhodnocení teoretických znalostí. Udělení známky "prospěl" je podmíněno kvalitním zpracováním seminární práce včetně veřejné prezentace.

Literatura:

doporučená literatura

- Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky / Milan Víturka a kolektiv. -- 1. vyd.. -- Praha : Grada, 2010. -- 227 s. .: ISBN: 978-80-247-3638-9
- Světová ekonomika : obecné trendy rozvoje = World economy : general trends in its development / Eva Cihelková a kol.. -- Vyd. 1.. -- Praha : C.H. Beck, 2009. -- xxxvi, 273 s. .: ISBN: 978-80-7400-155-0
- Brada, J., C., Clavel, J., D., Wienert, H.: Průmysl v České republice a Slovenské republice. OECD, Paris, 1994.

neurčeno

- Skokan, Ladislav. *Geografie světového hospodářství :odvětvový přehled*. Vyd. 1. Ústí nad Labem : Pedagogická fakulta UJEP, 1995. 117 s. ISBN 80-7044-113-5. info
- Toušek, Václav - Vančura, Michal. *Aktuální problémy ČR. Díl 1, Průmysl. Část 3 : zeměpis*. Ostrava : Scholaforum, 1997. 39 s. ISBN 80-86058-45-. info
- Toušek, Václav - Vančura, Michal. *Aktuální problémy ČR. Díl 1, Průmysl. Část 2 : zeměpis*. Ostrava : Scholaforum, 1996. 25 s. ISBN 80-86058-31-. info
- Toušek, Václav - Vančura, Michal. *Aktuální problémy ČR.zeměpis*. Ostrava : Scholaforum, 1996. 27 s. ISBN 80-86058-30-1. info

Z0152 Terénní výzkum mikroregionu

Vyučující: [Mgr. Ivan Andráško Ph.D.](#), [RNDr. Petr Daněk Ph.D.](#)

Rozsah: 0/0/0. 5 dní. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Posláním terénního cvičení je praktická aplikace pokročilejších metodických přístupů v terénním výzkumu a současně demonstrace složitějších fenoménů humánní geografie v terénu. Cvičení může být vázáno na řešení některého širšího projektu katedry a pak je orientováno na terénní ověření některé z badatelských hypotéz. Studenti si upevňují základní dovednosti, mj. i z oblasti etiky práce s daty.

Osnova:

- Terénní cvičení probíhá ve stanoveném regionu nebo postupně na předem stanovené trase, jednotliví studenti mají své práce rozděleny racionálně tak, aby všichni museli samostatně získávat primární data. Součástí terénního cvičení je i výklad k badatelskému záměru a diskuse k metodice ověřování hypotézy.

Výukové metody: Základní výukovou metodou je terénní praxe, v rámci které studenti za pomoci řízených rozhovorů a dotazníkových šetření získávají informace o mikroregionu. Tyto nelze získat z publikovaných výsledků ČSÚ případně z jiných existujících databází,

Metody hodnocení: Zápočtem je hodnocena případová studie, která vznikla jako produkt týmové práce. Každý student veřejně prezentuje jím zpracovávanou část případové studie.

Literatura:

- Kopp, Jan. *Úvod do regionálního výzkumu*. Plzeň : Západočeská univerzita, 2001. 147 s. ISBN 80-7082-762-9. info
- Claval, Paul. *An introduction to regional geography*. 1st pub. Oxford : Blackwell Publishers, 1998. xvi, 299 s. ISBN 1-55486-732-1. info
- Hendl, Jan. *Kvalitativní výzkum :základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2005. 407 s. ISBN 80-7367-040-2. info
- Ivanička, Koloman. *Základy teórie a metodologie socioekonomickej geografie*. 2. vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 432 s. info

Z1002 Diplomová práce z geografie 4

Vyučující: ved. práce

Rozsah: 0/0/16. 16 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Předmět Diplomová práce 4 je koncipován jako kurz motivující studenta k napsání diplomové práce splňující veškeré požadavky na ni kladené. Absolvování tohoto kurzu zajistí, že student odevzdá diplomovou práci odsouhlasenou vedoucím. Student by tak měl být připraven k úspěšné obhajobě práce.

Osnova:

- Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Výukové metody: Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Metody hodnocení: Zápočet je udělený za odevzdání práce se souhlasem vedoucího.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z1107 Nová témata v socioekonomické geografii

Vyučující: [Mgr. Ondřej Mulíček Ph.D.](#)

Rozsah: 1/1. 2 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Hlavní cíle kurzu jsou: přiblížit vybraná obecnější témata společenského a ekonomického vývoje; vytvořit širší kontext pro hlubší pochopení poznatků z oblasti současné humánní geografie; propojit současný humánně-geografický výzkum s ostatními disciplínami sociálních věd.

Osnova:

- 1. Vztah humánní a fyzické geografie; 2. Získávání poznání v HG; postmodernismus/poststrukturalismus; 3. Modernita, postmodernita a teorie strukturace; 4. Globalizace; 5. Post-industrialismus, Daniel Bell; 6. Spotřeba jako geografický fenomén; 7. Média a prostor.

Výukové metody: Výukové metody - přednášky, diskuse v hodině, skupinové projekty, domácí úkoly, četba.

Metody hodnocení: Kolokvium (ústní) ověřuje schopnost studenta zaujmout názor na současná témata v rámci humánní geografie.

Literatura:

- *Sociology (Orig.) : Sociologie [Giddens, 1999].* info
- *A companion to economic geography.* Edited by Eric Sheppard - Trevor Barnes. 1st ed. Oxford : Blackwell Publishers, 2000. xv, 536 s. ISBN 0-631-21223-. info
- GIDDENS, A. (2003): Důsledky modernity. Sociologické nakladatelství, Praha, 200 s.
- Harrington, Austin. *Moderní sociální teorie :základní témata a myšlenkové proudy.* Translated by Hana Loupová. Vyd. 1. Praha : Portál, 2006. 495 s. ISBN 80-7367-093-3. info

Z4044 Geografie města

Vyučující: [Mgr. Ondřej Mulíček Ph.D.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Předmět je zaměřen na geografické uchopení problematiky města. Podává přehled teoretických přístupů ke studiu měst a městských struktur, zabývá se vývojem měst a seznamuje studenta s metodami a postupy městského výzkumu.

Osnova:

- 1. Úvod do geografie města, předmět studia, vývoj, přehled přístupů 2. Vznik měst, pre-industriální město - koncepty, struktury 3. Města a průmyslová revoluce, průmyslové město 4. Sociální ekologie města 5. Postindustriální město - přístupy, koncepty a témata 6. Socialistické město - prostorové procesy a struktury 7. Post-socialistické město - prostorová transformace 8. Globální město

Výukové metody: přednášky, skupinová práce a debata v hodinách, domácí úkoly a četba, terénní exkurze

Metody hodnocení: kolokviální zakončení, zohlednění samostatné práce v průběhu cvičení a při přípravě referátů

Literatura:

- *The urban geography reader.* Edited by Nicholas R. Fyfe - Judith T. Kenny. 1st pub. London : Routledge, 2005. xii, 404 s. ISBN 0-415-30702-3. info
- Pacione, Michael. *Urban geography : a global perspective.* London : Routledge, 2001. xliii, 663. ISBN 0-415-19195-5. info
- Musil, Jiří. *Sociologie soudobého města.* Vyd. 1. Praha : Nakladatelství Svoboda, 1967. 320 s. info
- Cadwallader, Martin. *Urban geography :an analytical approach.* New Jersey : Prentice Hall, 1996. ix, 406 s. ISBN 0-13-341637-2. info
- *A companion to the city.* Edited by Gary Bridge - Sophie Watson. 1st publ. Oxford : Blackwell Publishers, 2000. xiv, 640 s. ISBN 0-631-21052-0. info
- Knox, Paul L. *Urban social geography :an introduction.* 3rd ed. Essex : Longman, 1996. x, 350 s. ISBN 0-582-22937-5. info

Z4107 Vybrané kapitoly městského a regionálního plánování

Vyučující: [Mgr. Ondřej Mulíček Ph.D.](#)

Rozsah: 1/1. 2 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Předmět podává pehled vývoje zejména evropského mstského a regionálního prostorového plánování, na konkrétních příkladech ilustruje plánovací praxi a zabývá se rovnž souasnými plánovacími nástroji lokální i regionální úrovni.

Osnova:

- 1. Úvod, plánování v pre-industriálním a industriálním období; 2. Významné urbanistické koncepce; 3. Poválené britské plánování; 4. Evropské meziválené plánování; 5. Poválené eskoslovenské plánování; 6. Evropské prostorové plánování; 7. Soudobé plánování v eské republice.

Výukové metody: přednášky, diskuse, terénní práce, tematické návštěvy

Metody hodnocení: kolokviální zakončení (ústní)

Literatura:

- HALL, P. (1992): *Urban and Regional Planning*. Routledge, London, 259 s.
- Hall, Peter Geoffrey. *Cities of tomorrow :an intellectual history of urban planning and design in the twentieth century*. 3rd ed. Malden, Mass. : Blackwell Publishing, 2002. xviii, 553. ISBN 0-631-23252-4. info
- , J., ZAJÍC, J. (1996): *Vývoj urbanismu II*. ČVUT, Praha, 137 s.

Z6035 Využití obnovitelných zdrojů energie

Vyučující: [Mgr. Kamil Láška Ph.D.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Předmět je zaměřen na základní popis obnovitelných zdrojů energie, teoretická východiska a informace potřebné pro jejich navrhování, výhody a nevýhody oproti tradičním (konvenčním) zdrojům energie. V rámci předmětu je probírána základní legislativa, problémy související se začleňováním systémů do krajiny a připojením do distribuční sítě. Nezbytnou součástí výuky jsou informace o geografických faktorech i možnostech využití současných technologií při zavádění obnovitelných zdrojů energie pro domácnosti, firmy a obce.

Osnova:

- Definice a pozice obnovitelných zdrojů energie
- Využití energie slunce, pasivní a aktivní solární systémy, současné technologie
- Využití energie větru, typy větrných elektráren, ekonomika provozu, perspektivy
- Využití energie vody, typy vodních turbín, malé vodní elektrárny
- Geotermální energie a výstavba elektráren, tepelná čerpadla
- Energie biomasy

Výukové metody: V rámci přednášek student získá teoretické znalosti a přehled o využívání obnovitelných zdrojů ve světě i v ČR. V praktických cvičeních půjde o návrh a vyhodnocení provozu jednoduchých systémů na výrobu sluneční a větrné energie. Součástí výuky je celodenní odborné exkurze na lokalitu s provozem obnovitelných zdrojů energie.

Metody hodnocení: Nezbytnou podmínkou pro udělení zápočtu je aktivní účast na cvičeních, odborné exkurzi, vypracování a odevzdání všech protokolů (tématicky zaměřených projektů). Zkouška probíhá jak písemnou, tak ústní formou.

Literatura:

doporučená literatura

- Quaschnig, Volker. *Obnovitelné zdroje energií*. 1. vyd. Praha : Grada, 2010. 296 s. ISBN 9788024732503. info
- *Velká kniha o energii*. Edited by Pavel Augusta. Praha : L.A. Consulting Agency, 2001. 383 s. ISBN 80-238-6578-1. info
- Murtinger, Karel - Truxa, Jan. *Solární energie pro váš dům*. 2. vyd. Brno : ERA, 2006. vi, 92 s. ISBN 80-7366-076-8. info

Z7000 Aplikovaná fyzická geografie

Vyučující: [doc. RNDr. Alois Hynek CSc.](#), [doc. RNDr. Petr Dobrovolný CSc.](#), [Mgr. Zdeněk Máčka Ph.D.](#)

Rozsah: 1/2/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Na konci kursu mají studenti rozumět vybraným problémům fyzické geografie, důležitým z hlediska praxe. Student je schopen vysvětlit, kdy je vhodné aplikovat určité výzkumné metody. Na přednáškách a seminářích se studenti seznámí s vybranými tématy a problematikou aplikovaného fyzickogeografického a krajinného výzkumu, způsoby jejich řešení a výsledky prezentovanými na jednotlivých případových studiích. Student se např. naučí navrhnout územní systém ekologické stability krajiny (ekologickou síť) dle příslušné metodiky.

Osnova:

1. Úvod do aplikované fyzické geografie - kde a jak se dá fyzická geografie aplikovat.
2. Principy a specifika aplikovaného fyzickogeografického a krajinného výzkumu.
3. Geografické přístupy ke studiu čistoty a ochrany ovzduší a vod.
4. Extrémní hydrometeorologické jevy a hydrometeorologické prognózy.
5. Biogeografické členění a územní systémy ekologické stability krajiny (ekologické sítě).

- 6. Modelování a další výzkumné techniky ve fyzické geografii a jejich dílčích disciplínách.
- 7. Fyzická geografie v regionálním rozvoji krajů a oblastí České republiky.
- 8. Environmentální politika.
- 9. Fluviální geomorfologie v managementu vodních toků.
- 10. Nebezpečné svahové deformace - mapování, hodnocení a sanace.

Výukové metody: Přednášky, diskuse/debata, ukázky projektů, profesní geografie. Workshop pro návrh ekologické sítě: Ve cvičení z biogeografické části si studenti zkusí pod vedením vyučujícího navrhnout generel místního územního systému ekologické stability krajiny v měřítku 1:10 000. V části věnované geomorfologii si studenti nastudují rámcovou směrnici o vodě a vodní zákon a budou diskutovat přislon těchto legislativních norem pro dosažení dobrého ekologického stavu povrchových vod.

Metody hodnocení: V průběhu semestru studenti plní dílčí úkoly, které jsou samostatně hodnoceny. Zkouška je písemná, konečná známka je výsledkem hodnocení dílčích částí a zkoušky.

Literatura:

povinná literatura

- *Applied geography : principles and practice : an introduction to useful in physical, environmental and human geography.* Edited by Michael Pacione. 1st pub. London : Routledge, 1999. xxvii, 632. ISBN 0-415-18268-9. info

doporučená literatura

- Brázdil, Rudolf - Březina, Ladislav - Dobrovolný, Petr - Dubrovský, Martin - Halášová, Olga - Hostýnek, Jiří - Chromá, Kateřina - Janderková, Jana - Kaláb, Zdeněk - Keprtová, Kateřina - Kirchner, Karel - Kotyza, Oldřich - Krejčí, Oldřich - Kunc, Josef - Lacina, Jan - Lepka, Zdeněk - Létal, Aleš - Macková, Jarmila - Máčka, Zdeněk - Mulíček, Ondřej - Roštinský, Pavel - Řehánek, Tomáš - Seidenglanz, Daniel - Semerádová, Daniela - Sokol, Zbyněk - Soukalová, Eva - Štekl, Josef - Trnka, Miroslav - Valášek, Hubert - Věžník, Antonín - Voženílek, Vít - Žalud, Zdeněk. *Vybrané přírodní extrémy a jejich dopady na Moravě a ve Slezsku.* Brno, Praha, Ostrava : Masarykova universita, Český hydrometeorologický ústav, Ústav geoniky Akademie věd ČR, v.v.i., 2007. 432 s. neuveden. ISBN 978-80-210-4173-8. info
- Brierley, Gary J. - Fryirs, Kirstie A. *Geomorphology and river management : applications of the river styles framework.* Malden, Mass. : Blackwell Publishing, 2005. xii, 398 s. ISBN 1-4051-1516-5. info
- Lanz, Klaus - Scheuer, Stefan. *Příručka EEB o vodohospodářské politice EU podle Rámcové směrnice o vodě.* Edited by Karel Jech. Vyd. 1. Praha : Společnost pro trvale udržitelný život STUŽ, 2000. 57 s. ISBN 80-902635-4-2. info
- Frazier, John W. *Applied geography : selected perspectives.* Englewood Cliffs : Prentice Hall, 1982. i-xv, 333. ISBN 0-13-040451-9. info
- *Řeky pro život : revitalizace řek a péče o nivní biotopy.* Edited by Helena Králová. Brno : Veronica, základní organizace Českého svazu ochránců přírody, 2001. 439 s. ISBN 80-238-8939-7. info
- Löw, Jiří. *Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability : metodika pro zpracování dokumentace.* 1. vyd. Brno : Doplněk, 1995. 122 s. ISBN 80-85765-55-1. info
- Sklenička, Petr. *Základy krajinného plánování.* Vyd. 2. Praha : Naděžda Skleničková, 2003. 321 s. ISBN 80-903206-1-9. info
- Novický, Oldřich. *Aplikovaná hydrologie.* Praha : Český hydrometeorologický ústav, 1991. 101 s. info
- Voženílek, Vít. *Aplikovaná kartografie.* 2. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2001. 187 s. ISBN 80-244-0270-X. info

Z7001 Diplomová práce z geografie 1

Vyučující: ved. práce

Rozsah: 0/0/2. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Předmět Diplomová práce 1 je koncipován jako kurz motivující studenta k napsání diplomové práce splňující veškeré požadavky na ni kladené. Absolvování tohoto kurzu a kurzů navazujících zajistí, že student odevzdá diplomovou práci odsouhlasenou vedoucím.

Osnova:

- Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Výukové metody: Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Metody hodnocení: Zápočet je udělený za úspěšný postup v přípravě práce.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z7017F Oborový geografický seminář 1

Vyučující: [prof. RNDr. Rudolf Brázdil DrSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Na konci tohoto kurzu bude student schopen: orientovat se v praktických výzkumných úkolech řešených geografy a pracovníky příbuzných oborů; porozumět promítnutí teoretických poznatků při řešení praktických úloh; použít získaných informací pro práci na diplomovém úkolu; formulovat a kriticky hodnotit odborné referáty; samostatně se vyjadřovat k předneseným tématům z oblasti fyzické geografie; vést diskusi k odborným problémům; formulovat okruhy problémů z fyzické geografie pro jejich řešení v praxi.

Osnova:

- 1.-12. Prezentace jednotlivých pracovišť řešících geografickou tematiku: - vysoké školy - ústavy AV ČR - resortní ústavy - institute státní správy - firmy a podnikatelé - ekologické instituce Hodnocení a diskuse k jednotlivým prezentacím. 13. Závěrečné hodnocení semináře

Výukové metody: přednášky pozvaných odborníků, diskuse, panelová diskuse

Metody hodnocení: účast v diskusi, protokoly s kritickým hodnocením jednotlivých prezentací, závěrečné skupinové hodnocení semináře

Literatura:

- Brázdil, Rudolf - Březina, Ladislav - Dobrovolný, Petr - Dubrovský, Martin - Halášová, Olga - Hostýnek, Jiří - Chromá, Kateřina - Janderková, Jana - Kaláb, Zdeněk - Keprtová, Kateřina - Kirchner, Karel - Kotyza, Oldřich - Krejčí, Oldřich - Kunc, Josef - Lacina, Jan - Lepka, Zdeněk - Létal, Aleš - Macková, Jarmila - Máčka, Zdeněk - Muliček, Ondřej - Roštinský, Pavel - Řehánek, Tomáš - Seidenglanz, Daniel - Semerádová, Daniela - Sokol, Zbyněk - Soukalová, Eva - Štekl, Josef - Trnka, Miroslav - Valášek, Hubert - Věžník, Antonín - Voženílek, Vít - Žalud, Zdeněk. *Vybrané přírodní extrémy a jejich dopady na Moravě a ve Slezsku*. Brno, Praha, Ostrava : Masarykova universita, Český hydrometeorologický ústav, Ústav geoniky Akademie věd ČR, v.v.i., 2007. 432 s. neuveden. ISBN 978-80-210-4173-8. info
- Geografie - Sborník České geografické společnosti. ISSN 1212-0014.
- Geografický časopis. Časopis Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied. ISSN 0016-7193.

Z7017H Oborový geografický seminář 1

Vyučující: [doc. RNDr. Václav Toušek CSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je seznámit posluchače s institucemi, ve kterých mohou vhodně uplatnit vědomosti získané studiem sociální a regionální geografie.

Osnova:

- Sociální a regionální geografie a její aplikace na VŠ. Geografie a AV ČR. Geografické poznatky v rezortním vědeckém výzkumu. Uplatnění vědomostí na odborech regionálního rozvoje jednotlivých krajů. Geografové a městské úřady. Uplatnění geografických vědomostí v regionálních agenturách. Absolventi geografie a poradenské firmy. Během semináře budou s posluchači besedovat také absolventi studia geografie a studenti DSP, především z kombinované formy, pracující ve výše uvedených institucích.

Výukové metody: Prezentace odborníků působících ve vědecké sféře a odborníků v oblasti aplikované geografie včetně projektového poradenství.

Metody hodnocení: Vzhledem k zaměření předmětu podkladem pro zápočet bude aktivní účast studentů na prezentacích.

Literatura:

doporučená literatura

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info
- Toušek, Václav - Kunc, Josef - Vystoupil, Jiří. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 411 s. ISBN 978-80-7380-114. info

Z7051 Environmentálně geografické praktikum

Vyučující: [Mgr. Zdeněk Máčka Ph.D.](#)

Rozsah: 0/3/0. 4 kr. Ukončení: k.

Cíle předmětu: Hlavní cíle předmětu spočívají ve skupinovém řešení menších projektů zaměřených na otázky environmentální geografie. Projekty se budou vztahovat k regionu brněnské aglomerace. Cílem předmětu je: - ve dvou úvodních přednáškách se seznámit s vymezením, cíly, pracovními metodami a příklady řešených úloh z oboru environmentální geografie; - zpracovat v průběhu semestru čtyři zadané projektové úlohy; - výsledky projektů zpracovat formou powerpointové prezentace a posteru, které budou prezentovány před spolužáky během závěrečného workshopu; Předmět bude zaměřen na propojení práce s mapami zájmového území, terénního výzkumu, laboratorního zpracování vzorků, vyhodnocení terénních dat a prezentaci výstupů během závěrečného workshopu.

Osnova:

- Předmět bude koncipován jako soubor několika menších projektů, řešených v průběhu semestru, které budou tématicky zaměřeny na problematiku využívání přírodních zdrojů, přírodní hrozby a rizika, změny krajiny, ekologickou stabilitu krajiny a její management a životní prostředí ve městě. Uvedená témata budou studenti řešit v prostoru města Brna a jeho okolí (urbánní, suburbánní a rurální krajiny brněnské aglomerace). Obsahová náplň projektů se může meziročně obměňovat.
- Příklady témat řešených v projektech:
  - - Hodnocení dopravní hlukové zátěže ve vybraných čtvrtích města Brna
  - - Hodnocení rizika skalního řícení na vybraných lokalitách v intravilánu města Brna
  - - Hydromorfologický monitoring vodních toků v urbánním a suburbánním prostředí
  - - Hodnocení dopadů těžby nerostných surovin na kvalitu životního prostředí brněnské aglomerace
  - - Hodnocení stresových faktorů a ekologické hodnoty příměstských lesů (obory Holedná a Podkomorské lesy), potenciál pro rekreační využívání (nadměrné stavy vysoké zvěře, chatové kolonie, lesní hospodářství, ...)
- Rozložení aktivit v průběhu semestru a jejich hodinová dotace bude následující:
  - - Úvodní seminář: seznámení s obsahem a organizací předmětu, návštěva laboratoře - seznámení s přístrojovým vybavením a přehled analytických metod, školení BOZP; celkem 2 hodiny.
  - - Přednáška: úvod do problematiky environmentální geografie, přehled terénních a laboratorních metod pro environmentální aplikace, seznámení se zásadami plánování a realizace environmentálních projektů; 2 hodiny.
  - - Aktivita v terénu: 4krát terénní aktivita, každá 6 hodin; celkem 24 hodin.
  - - Aktivita v laboratoři: 4krát laboratorní aktivita, každá 2 hodiny; celkem 8 hodin.
  - - Prezentace výsledků: 2krát workshop s powerpointovými prezentacemi a diskuzí výsledků, každý workshop 2 hodiny; celkem 4 hodiny.

Výukové metody: Terénní aktivity budou probíhat během pátečního dopoledne. Termín terénních a laboratorních aktivit však lze operativně dohodnout podle aktuálních časových možností vyučujícího a studentů během semestru. Pracovní aktivity budou probíhat ve skupinách, kde si sami dohodnete rozdělení práce.

Metody hodnocení: Předmět je zakončen kolokviem. Předpokladem k úspěšnému ukončení je aktivní účast na terénní a laboratorní výuce a aktivní vystoupení v rámci workshopu (ppt prezentace, poster).

Literatura:

- Burt, James E. - Barber, Gerald M. - Rigby, David L. *Elementary statistics for geographers*. 3rd ed. New York : Guilford Press, 2009. xii, 653 p. ISBN 978-1-57230-484. info
- *Essential environmental science :methods & techniques*. Edited by Simon Watts - Lyndsay Halliwell. New York : Routledge, 1996. xxxii, 512. ISBN 0-415-13247-9. info
- Zelenka, Josef - Štejfá, Jiří. *Environmentální a ekologický slovník vybraných pojmů*. Vyd. 1. Hradec Králové : Gaudeamus, 2000. 183 s. ;. ISBN 80-7041-627-0. info

- Marsh, William M. - Grossa, John. *Environmental geography : science, land use, and earth systems*. 3rd ed. New York : J. Wiley, 2005. 455 p. ISBN 0-471-48280-3. info

Z7060 Vodní hospodářství

Vyučující: [RNDr. Miroslav Kolář CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem je charakterizovat hospodaření s vodou v krajině, zejména její ovlivnění antropogenní činností.

Osnova:

- 1. Vztah mezi systémy užívání vod a systémy zdrojů povrchových a podzemních vod. 2. Vývoj vodního hospodářství jednotlivých zemí v různých obdobích. 3. Základní pojmy používané ve vodním hospodářství. 4. Ovlivňování oběhu vody; hydrologická bilance. 5. Kvalitativní poškození hydrosféry. 6. Vodní zdroje a ekonomické problémy. 7. Řízení odtokových poměrů a vodohospodářská funkce nádrží. 8. Protipovodňová ochrana. 9. Odběr vody jako vodohospodářská činnost. 10. Jakost vody jako omezující faktor. 11. Ochrana vodních zdrojů; legislativa. 12. Chráněné oblasti přirozené akumulace povrchových a podzemních vod. Cvičení: Vypracování seminární práce s vodohospodářskou tematikou ve vybraném povodí. Exkurze do Výzkumného ústavu vodohospodářského T.G.M.

Výukové metody: Teoretická příprava, exkurze

Metody hodnocení: Předmět je zakončen zkouškou, při níž posluchač prokáže zvládnutí studované problematiky v širším geografickém i environmentálním kontextu.

Literatura:

- Šálek, Jan. *Vodní hospodářství krajiny*. Vyd. 1. Brno : Vysoké učení technické v Brně, 1997. 152 s. ISBN 80-214-0949-5. info
- Broža, Vojtěch. *Vodní hospodářství a vodní stavby*. 1. vyd. Praha : SNTL - Nakladatelství technické literatury, 1988. 195 s. info
- Šilar, Jiří - Houska, Lubomír - Lukeš, Vladimír. *Přehled norem a předpisů ze životního prostředí. Část 1, Vodní hospodářství*. V Praze : Ministerstvo výstavby a techniky ČSR, 1974. 221 s. info

Z7105 Regionální politika v zemědělství

Vyučující: [doc. RNDr. Antonín Věžník CSc.](#)

Rozsah: 2/1/0. 5 kr. Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je seznámení posluchače se základními principy regionální politiky v zemědělství, a to v obecné rovině, jakož i s aplikacemi platné regionální a strukturální politiky EU na podmínky zemědělství ČR. Výraznější regionální disproporce představují závažný problém pro republiku jako celek a je nutné se prostřednictvím účelné regionální politiky zaměřit především na pomoc regionům se zaostávajícím ekonomickým rozvojem

Osnova:

- 1. regionální politika - charakteristika a význam 2. Vztahy mezi obecnou a zemědělskou regionální politikou 3. Vývoj regionální politiky v zemích EU 4. Regionální politika EU ve vztahu k zemědělství, stav a perspektivy 5. Strukturální fondy EU, vznik a význam, charakteristika, mechanismy působení 6. Koncepce agrární politiky ČR před a po vstupu do EU 7. Plán rozvoje zemědělství a venkova, EAFRD 8. Principy územní strukturalizace členských států EU, NUTS, kritéria pro znevýhodněné oblasti. 9. Vymezení a hodnocení zemědělských regionů prostřednictvím kritérií, v zemích EU, v ČR, LFA regiony 10. Možnosti a podmínky rozvoje regionů, podpora mimoprodukčních funkcí. 11. Regionální programy. 12. Programy obnovy venkova, program SAPARD, OPZ, HRDP, 13. Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 14. Tvorba regionálních programů, poznatky a zkušenosti.

Výukové metody: Základní výukovou metodou jsou přednášky, doplněné o moderní výukové metody, jako je například e-learning. Součástí kurzu jsou i seminární práce studentů k aktuálním tématům studovaného předmětu.

Metody hodnocení: Přednáška a seminář, seminář je povinný, zkouška je ústní, podmínkou k vykonání zkoušky je vypracování seminární práce,

Literatura:

- Koncepce agrární politiky ČR po vstupu do EU. MZe ČR, Praha, 2004
- Hrabánková, Magdalena. *Strukturální fondy : příprava na využívání strukturálních fondů Evropské unie v zemědělství ČR*. Vyd. 1. V Praze : Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, 1999. 52 s. ISBN 80-7105-182-9. info
- Hrabánková, Magdalena. *Model evropského zemědělství a jeho implementace v podmínkách ČR sborník z konference*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, 2002. 4 s. +. ISBN 80-7040-601-1. info
- *Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2007. 321 s. info
- Hrabánková, M a kol.: *Regionální politika v zemědělství*. VÚZE, Praha 1994, 56 str.
- *Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Mze ČR, Praha , 2007

Z7890 Aplikace v regionální a sociální geografii

Vyučující: [RNDr. Petr Daněk Ph.D.](#), [Mgr. Ivan Andráško Ph.D.](#), [Mgr. Ondřej Mulíček Ph.D.](#)

Rozsah: 0/2. 2 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Předmět je zaměřen prakticky, pozornost je věnována především nejdůležitějším aplikacím používaným v regionální a sociální geografii. Hlavním cílem kurzu je zvládnutí aplikací metod vícerozměrné statistické analýzy, metod prognózování (zejména populačního vývoje) a metod tvorby strategických územních dokumentů. Na konci kurzu získá absolvent dovednosti potřebné pro vedoucí pracovníky na odborech regionálního rozvoje krajských úřadů či Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Osnova:

- Témata přednášek: 1. Proměna přístupů k metodám a aplikacím v humánní geografii.
- 2. Metody prognóz populačního vývoje 1 (kohortně komponentní metoda)
- 3. Metody prognóz populačního vývoje 2 (další metody).
- 4. Diskriminační analýza a její využití v sociální a regionální geografii.
- 5. Shluková analýza a její využití v sociální a regionální geografii.
- 6. Faktorová analýza a její využití v sociální a regionální geografii.
- 7. Základy práce s velkými soubory HG dat.
- 8. HDP krajů a situace na trhu práce.
- 9. Odhady struktury zaměstnanosti, specializace, diverzifikace.
- 10. Tvorba strategických a programových dokumentů týkajících se rozvoje regionů různé hierarchické úrovně.
- 11. Regresní analýza a příklady její aplikace v sociální geografii a geografii voleb.
- 12. Percepce prostoru a příklad aplikace map prostorových preferencí v prognóze migračních proudů.

Výukové metody: přednášky, diskuse, příklady z geografické praxe

Metody hodnocení: Během semestru je po studentech požadována samostatná práce - jedná se o řešení drobných úkolů, při nichž jsou aplikovány probírané metodické postupy.

Literatura:

- Rowland, D. T. *Demographic methods and concepts*. 1st ed. Oxford : Oxford University Press, 2003. xiv, 546 s. ISBN 0-19-875263-6. info
- Hebák, Petr. *Vícerozměrné statistické metody 3*. Praha : Informatorium, 2005. ISBN 80-7333-039-3. info
- Hebák, a kol. *Vícerozměrné statistické metody 2*. Praha : Informatorium Praha, 2005. info
- Hernandez, Michael J. - Viescas, John. *Myslíme v jazyku SQL : tvorba dotazů*. 1. vyd. Praha : Grada, 2004. 378 s. ISBN 80-247-0899-X. info
- *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Edited by Miroslav Dismán. 3. vyd. Praha : Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 80-246-0139-7. info

Z7900 Hodnocení krajiny

Vyučující: [RNDr. Martin Culek Ph.D.](#), [doc. RNDr. Alois Hynek CSc.](#)

Rozsah: 2/1. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Student na konci kursu má být schopen: na kvalitativně vyšší úrovni identifikovat individuální krajiny i krajinné typy; hodnotit výhody a nevýhody typů krajín z hlediska záměrů využití člověkem (SWOT analýza, LANDEP); Podstatná část předmětu je zaměřena na problém krajinného rázu a jeho zákonnou ochranu.

Proto jsou studenti vedeni k tomu aby uměli: identifikovat jednotlivé stavební slohy a jejich projevy v lidové architektuře; identifikovat typy venkovských sídel a především jejich plužin. diskutovat a aplikovat metodiky na hodnocení krajinného rázu (Vorel a kol., Lów a kol.) a nové počiny v tomto směru; identifikovat a analyzovat hodnoty, problémy a rizika jednotlivých typů krajin, zachovalost krajinného rázu.

Osnova:

- 1. Úvod. Proč a jak lze studovat krajinu. 2.+3. Architektonické slohy a jejich odraz v lidové architektuře. 4. Přírodní složky utvářející krajinu a její vzhled. 5. Antropogenní modifikace krajiny a její historie. 6. Typy vesnic a jejich plužin. 7. Vymezování oblastí a míst krajinného rázu. 8. Metodika hodnocení zachovalosti krajinného rázu (dle Lów et al.). 9. Metodika posuzování vlivu staveb a činností na krajinný ráz (dle Vorel et al.). 10. Typologie krajin ČR (dle Lów et al.). 11. Komponované krajiny (zamluvená přednáška Doc. Salašové z MZLU). 12. Metodika LANDEP, SWOT analýza. 13. Legislativa k ochraně krajiny (Evropská úmluva o krajině, zák. 114/92 Sb. a pod.).

Výukové metody: Výuka je prezenční za hojné pomoci obrazových materiálů. Cvičení se skládá z prohlídky prací profesionálů v této oblasti a diskusí nad nimi, z nácviku identifikace typů plužin a diskusí nad vlastním mapováním studentů. Jako domácí úkol každý student zpracuje powerpointovou prezentaci o dohodnutém stavebním slohu a tu pak přednese na cvičení. Součástí cvičení (místo cvičení ve škole) jsou dvě dvouhodinové exkurze po Brně s nácvikem identifikace stavebních slohů. Během kursu student zpracuje semestrální práci v terénu. Mapuje se krajinný ráz vybraného území (o velikosti min. 2 km²), výsledkem je textová správa, samozřejmě včetně mapového výstupu (tzv. preventivní hodnocení krajinného rázu).

Metody hodnocení: Zkouška je ústní (cca 30 min.) s možností přípravy. Hodnocení seminární práce tvoří cca 30% závěrečné známky, zkoušku je však nutno vykonat alespoň na E.

Literatura:

- Lów, Jiří - Míchal, Igor. *Krajinný ráz*. 1. vyd. Kostelec nad Černými Lesy : Lesnická práce, 2003. 552 s. ISBN 80-86386-27-9. info
- VOREL, I., BUKÁČEK, R., MATĚJKA, P., CULEK, M., SKLENIČKA, P. (2006): Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz. 2. upravené vydání. Naděžda Skleničková. Praha.
- Culek, Martin - Grulich, Vít - Povolný, Dalibor. *Biogeografické členění České republiky*. Praha : Enigma, 1996. 347 s. 1. ISBN 80-85368-80-3. info
- Low, Jiří - Culek, Martin - Novák, Jaroslav - Hartl, Pavel. Typy krajinného rázu České republiky. In *Sborník konference Ochrana krajinného rázu*. 1. vyd. Praha : FA ČVUT, FLE ČZU, MŽP ČR, 2006. od s. 43-50, 169 s. Výsledek grantu VaV/640/1/03. ISBN 80-903206-7-8. info
- Sklenička, Petr. *Základy krajinného plánování*. Vyd. 2. Praha : Naděžda Skleničková, 2003. 321 s. ISBN 80-903206-1-9. info
- Librová, Hana. Kulturní krajina potřebuje náš smír s divočinou. In *Tvář naší země- krajina domova*. 1. vyd. Praha, Průhonice, 2001. od s. 129-133, 5 s. Sborník příspěvků na konferenci Tvář naší země. info
- *Téma pro 21. století :kulturní krajina, aneb, Proč ji chránit?* Vyd. 1. Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2000. 243 s. ISBN 80-7212-134-0. info
- Herber, Vladimír. *21. výroční konference Fyzickogeografické sekce České geografické společnosti "Kulturní krajina"*. 2004. info
- Culek, Martin - Buček, Antonín - Grulich, Vít - Hartl, Pavel - Hrabica, Antonín - Kocián, Jan - Kyjovský, Štěpán - Lacina, Jan. *Biogeografické členění České republiky. II. díl*. 1. vyd. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005. 589 s. Biogeografické členění ČR, svazek 2. ISBN 80-86064-82-4. info
- Kolejka, Jaromír - Marek, Daniel. Kulturní krajina v době globalizace. Sbližování krajin. *Biologie, Chemie, Zeměpis*, Praha : PN, 15, 1, od s. 49-52, 4 s. ISSN 1210-3349. 2006. info
- Culek, Martin. Využití biogeografické diferenciacie ČR při hodnocení krajinného rázu. In *Krajinný ráz - jeho vnímání a hodnocení v evropském kontextu. Sborník ekologie krajiny*. Brno : CZ-IALE, 2005. od s. 33-40. info
- Balatka, Břetislav. *Zeměpisný lexikon ČR*. Edited by Jaromír Demek - Peter Mackovčín. [2. vyd.]. Brno : AOPK ČR, 2006. 580 s. ISBN 80-86064-99-9. info
- Herout, Jaroslav. *Staletí kolem nás :přehled stavebních slohů*. Vyd. 5., přeprac. a dopl. Praha : Paseka, 2002. 358 s., [3. ISBN 80-7185-389-5. info

Z8001 Diplomová práce z geografie 2

Vyučující: ved. práce

Rozsah: 0/0/4, 4 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Předmět Diplomová práce 2 je koncipován jako kurz motivující studenta k napsání diplomové práce splňující veškeré požadavky na ni kladené. Absolvování tohoto kurzu a kurzů navazujících zajistí, že student odevzdá diplomovou práci odsouhlasenou vedoucím.

Osnova:

- Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Výukové metody: Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Metody hodnocení: Zápočet je udělený za úspěšný postup v přípravě práce.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z8101 Základy fotogrammetrie

Vyučující: [doc. RNDr. Petr Dobrovolný CSc.](#)

Rozsah: 1/1. 2 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem je seznámit studenty se základními principy fotogrammetrického zpracování dat s důrazem na digitální fotogrammetrii. Jsou podány základní informace o metodách leteckého snímkování, dále matematické základy jednosnímkových metod a principy stereofotogrammetrie. Je věnována pozornost jednotlivým etapám procesu tvorby digitálních fotogrammetrických produktů, fotogrammetrickému sběru dat, generování DTM, tvorbě ortofoto. Ve cvičeních je využíván programový nástroj Orthoengine (PCI Geomatica). Na konci kurzu by měl být student schopen vytvářet svoje vlastní produkty, především orhofoto a výškový moel generovaný ze stereopáru. Bude schopen vysvětlit, kdy použít jednotlivé metody a předkládat racionální odůvodnění o podmínkách využití fotogrammetrických metod. Měl by být schopen kvalifikovaných rozhodnutí týkajících se přípravy dat, aplikací metod a především na základě nabytých znalostí interpretovat a validovat získané výsledky.

Osnova:

- 1. Základní pojmy a definice, historický přehled, rozdělení metod fotogrammetrie 2. Letecké snímkování a snímkový let (letadla, kamery, druhy filmu, digitální fotografie, GPS podpora ve fotogrammetrii) 3. Základní druhy snímku, LMS a jejich součásti 4. Optické a fotografické základy, filmy a jejich složení, filtry, interpretací postupy a interpretací znaky 5. Matematické základy fotogrammetrie, projektivní geometrie, souřadné soustavy, vlivy působící na geometrii LMS 6. Jednosnímkové metody - urcování horizontálních vzdáleností a úhlu měření na LMS, urcování výšky objektu z relief displacement 7. Stereoskopie, princip stereovidení, stereovjem a způsoby jeho vytváření, stereoskopická dvojice snímku, princip paralaxy, zjišťování výšky objektu a výšky terénu z měření obrazové paralaxy 8. Tvorba map na stereoplotteru, vnitřní a vnější (absolutní a relativní) orientace stereodvojice, 9. Digitální fotogrammetrie, digitální obraz, jeho vznik a vlastnosti, skenování analogových snímku 10. Transformace obrazu, geometrická korekce snímku, korelační techniky, epipolární projekce, mozaikování, fotogrammetrické zpracování družicových obrazových dat 11. Tvorba digitálního ortofoto a generování DTM, sestavování ortofotomapy, 12. Digitální fotogrammetrická stanice - hardwarové a softwarové nástroje, příklady konkrétních řešení 13. Tvorba a obnova topografických map v bývalém Československu a v České republice, produkty digitální fotogrammetrie, aplikace metod fotogrammetrie

Výukové metody: Přednášky s výkladem základních pojmů z oblasti analytické a digitální fotogrammetrie a praktickými řešeními příklady. Cvičení formou samostatné práce na úlohách řešených za pomoci speciálního SW pro jednosnímkovou fotogrammetrii a stereo fotogrammetrii.

Metody hodnocení: Zkouška formou písemného testu z odpřednášené látky. Nezbytnou podmínkou k vykonání zkoušky je odevzdání správně vypracovaných praktických cvičení a úspěšné absolvování praktického testu na konci semestru

Literatura:

- Konecny, Gottfried. *Geoinformation :remote sensing, photogrammetry and geographic information systems*. 1st publ. London : Taylor & Francis, 2002. xiv, 248 s. ISBN 0-415-23795-5. info
- Lillesand, Thomas M. - Kiefer, Ralph W. - Chipman, Jonathan W. *Remote sensing and image interpretation*. 5th ed. Hoboken, N.J. : John Wiley & Sons, 2004. xiv, 763 s. ISBN 0-471-15227-7. info
- Kasser, Michael - Egels, Yves. *Digital photogrammetry*. London : Taylor & Francis, 2001. xv, 351 s. ISBN 0-748-40945-9. info
- Lillesand, Thomas M. - Kiefer, Ralph W. *Remote sensing and image interpretation*. 3rd ed. New York : John Wiley & Sons, 1994. 750 s. ISBN 0-471-57783-9. info

Z8114 Digitální zpracování materiálů DPZ

Vyučující: [doc. RNDr. Petr Dobrovolný CSc.](#)

Rozsah: 2/2/0. 4 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je dt studentům základní přehled o metodách digitálního zpracování obrazových materiálů získaných metodou distančního snímání. Ve cvičeních získají studenti praktické dovednosti z oblasti zpracování obrazu s akcentem na postupy automatické klasifikace. Hlavní probíraná témata: Analogová a digitální forma obrazu Interpretace obrazu v analogové formě Interpretační znaky, rozpoznávání objektu, interpretační klíče Přednosti a nedostatky analogového zpracování Charakter digitálních obrazových dat. Rastr a jeho vlastnosti Specifika dat DPZ, AD převod. Základní druhy rozlišení dat DPZ Systém uložení digitálních obrazových dat. Obecné a speciální obrazové formáty Obrazová komprese.Podpurná data Základní etapy digitálního zpracování obrazových dat Předzpracování obrazových dat, radiometrické a atmosférické korekce Geometrická transformace obrazu Základní způsoby zvýrazňování, práce s histogramem Principy automatické klasifikace obrazu. Řízená a neřízená klasifikace. Zjišťování časových změn. Netradiční přístupy ke klasifikaci. Specifika zpracování radarových a hyperspektrálních dat. Základní používaný SW EOScape EASI/PACE Multispec OrthoEngine Na konci tohoto kurzu bude student schopen porozumět a vysvětlit podstatu základních metod zpracování obrazu vysvětlených v jednotlivých lekcích. Bude schopen vysvětlit, kdy použít jednotlivé metody a předkládat racionální odůvodnění o podmínkách využití metod multispektrální analýzy. Měly by být schopen kvalifikovaných rozhodnutí týkajících se předzpracování družicových dat, aplikací metod a především na základě nabytých znalostí interpretovat a verifikovat výsledky obrazové analýzy.

Osnova:

- 1. Základní vlastnosti digitálního obrazu - opakování A-D převod, DN hodnoty a jejich význam, histogram obrazového záznamu, multispektrální a hyperspektrální snímky, způsoby vizualizace, barevné systémy, RGB barevný systém 2. Metody předzpracování digitálního obrazu Radiometrické atmosférické korekce - podstata chyb a principy základních algoritmu, geometrická transformace obrazu - přehled běžných metod (polynomická transformace, splinové funkce, transformace po částech, ortorektifikace, mozaikování 3. Metody zvýrazňování digitálního obrazu I. Radiometrická (bodová) zvýraznění, práce s histogramem snímku, úpravy kontrastu, základní druhy zvýraznění, LUT, principy prahování a hustotních rezu 4. Metody zvýrazňování digitálního obrazu II. Prostorová zvýraznění - filtrace obrazu, princip a základní algoritmy vysoko a nízkofrekvenčních filtru, Fourierovy transformace, texturální analýza a filtrace radarových snímku 5. Metody zvýrazňování multispektrálního digitálního obrazu III. Vícepásmové transformace obrazu, principy tvorby barevných syntéz, transformace barevného systému, IHS x RGB, analýza hlavních komponent, obrazové podíly a spektrální (vegetační) indexy, transformace TASSELED CAP, 6. Řízená klasifikace multispektrálního obrazu I. Princip spektrálních příznaků, obecný postup řízené automatické klasifikace obrazu, trénovací etapa, 7. Řízená klasifikace multispektrálního obrazu II. Per-pixel klasifikátory - k. pravouhelníku, k. minimální vzdálenosti, k. maximální pravděpodobnosti, generování spektrálních signatur, jejich statistický popis a hodnocení. Postklasifikační úpravy a hodnocení výsledku klasifikace - chybová matice, testovací množiny. 8. Nerízená klasifikace multispektrálního obrazu Spektrální a informační třídy , princip metody shlukové analýzy multispektrálního obrazu, algoritmy ISODATA a K-MEANS, agregace výsledku nerízené klasifikace, postklasifikační úpravy 9. Nové přístupy ke klasifikaci digitálního obrazu Fuzzy klasifikátory, princip klasifikace neuronovými sítěmi, texturální klasifikace, kontextuální klasifikace, SAM algoritmus 10. Principy zpracování radarových obrazových dat. Specifika radarového obrazového záznamu, základní algoritmy, filtrace a texturální analýza, příklady použití radarových snímku 11. Principy zpracování hypersektrálních obrazových dat. Hyperspektrální kostka, smíšené a "čisté" pixely, spektrální knihovny, elementární povrchy (endmembers), klasifikace hyperspektrálních dat - unmixing 12. Algoritmy multitemporální analýzy Obrazové podíly a rozdíly, porovnání výsledku klasifikace, Change vector analysis, PCA

Výukové metody: Přednášky s výkladem základních pojmů z oblasti zpracování obrazu a praktickými řešenými příklady. Cvičení formou samostatné práce na 11 úlohách řešených za pomoci programového vybavení pro analýzu multispektrálních družicových snímků.

Metody hodnocení: Zkouška formou písemného testu z odpřednášené látky. Nezbytnou podmínkou k vykonání zkoušky je odevzdání správně vypracovaných praktických cvičení a úspěšné absolvování praktického testu na konci semestru.

Literatura:

- Dobrovolný, Petr. *Dálkový průzkum Země. Digitální zpracování obrazu*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 1998. 208 s. ISBN 80-210-1812-7. info
- Lillesand, Thomas M. - Kiefer, Ralph W. - Chipman, Jonathan W. *Remote sensing and image interpretation*. 5th ed. Hoboken, N.J. : John Wiley & Sons, 2004. xiv, 763 s. ISBN 0-471-15227-7. info
- Campbell, James B. *Introduction to remote sensing*. New York : Guilford Press, 1987. xxiv, 551. ISBN 0-89862-776-1. info
- *Environmental modelling with GIS and remote sensing*. Edited by Andrew Skidmore. 1st publ. London : Taylor & Francis, 2002. xvi, 268 s. ISBN 0-415-24170-7. info
- Konecny, Gottfried. *Geoinformation :remote sensing, photogrammetry and geographic information systems*. 1st publ. London : Taylor & Francis, 2002. xiv, 248 s. ISBN 0-415-23795-5. info
- *Urban remote sensing*. Edited by Qihao Weng - Dale A. Quattrochi. Boca Raton, Fla. : CRC Press, 2007. 412 p., [1. ISBN 0849391997. info
- *Remote sensing change detection :environmental monitoring methods and applications*. Edited by Ross S. Lunetta - Christopher D. Elvidge. London : Taylor & Francis, 1999. xviii, 318. ISBN 0-7484-0861-4. info
- Liang, Shunlin. *Quantitative remote sensing of land surfaces*. Hoboken, N.J. : John Wiley & Sons, 2004. xxvi, 534. ISBN 0-471-28166-2. info
- Landgrebe, David A. *Signal theory methods in multispectral remote sensing*. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, 2003. xi, 508 s. ISBN 0-471-42028-X. info

Z8147 Quality of Life

Vyučující: [Mgr. Ivan Andráško PhD.](#)

Rozsah: 1/1/0. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: k.

Cíle předmětu: Kvalita života představuje fenomén se značnou časoprostorovou variabilitou. To zařazuje tuto problematiku do spektra témat řešených v rámci geografického výzkumu. Studenti budou oboznámeni s teoretickými východisky výzkumu kvality života (definice, dimenze, domény, indikátory, modely, přístupy atd.), jeho metodologickým zázemím (např. využití kvantitativních, kvalitativních i kombinovaných přístupů a metod) a se širší škálou východisek konkrétního (aplikovaného) výzkumu a možnostmi jeho praktického uplatnění (např. studium kvality života v konkrétním území, vytváření výstupů potencionálně využitelných v plánování, samosprávě a pod.).

Osnova:

- 1. úvodní přednáška – koncepce kvality života a její význam v současnosti, literatura a elektronické zdroje
- 2. kvalita života – obsahová interpretace a definice pojmu, metakoncepty
- 3. základní dimenze a domény kvality života
- 4. kritéria a indikátory kvality života
- 5. strukturální modely a přístupy k výzkumu kvality života
- 6. vývoj koncepce kvality života
- 7. multidisciplinarita kvality života
- 8. geografie a kvalita života – postavení geografie při výzkumu kvality života
- 9. geografie a kvalita života – časový a prostorový rámeček výzkumu, výstupy pro praxi
- 10. urbánní kvalita života – interurbánní a intraurbánní výzkum
- 11. aplikace v geografii a jejich metodologické zázemí – objektivní dimenze - oblast sociálně-demografická, koncept kvality životních podmínek
- 12. aplikace v geografii – subjektivní dimenze – percepce kvality života, výzkum spokojenosti
- 13. syntéza poznatků, prezentace, popularizace a využití výsledků

Výukové metody: přednášky, vypracování individuálních i skupinových úkolů a jejich prezentace, diskuse, terénní výzkum

Metody hodnocení: zpracování zadaných cvičení, kolokvium

Literatura:

- Andráško, Ivan. The role and status of geography in the quality of life research. In *GEODNY LIBEREC 2008 : sborník příspěvků*. Editors Václav Poštolka, Zdeněk Lipský, Klára Popková, Jiří Šmída. Liberec : Technická univerzita, 2009. od s. 210-215, 6 s. ISBN 978-80-7372-443-6. info
- Ira, Vladimír - Andráško, Ivan. Kvalita života z pohľadu humánnej geografie. *Geografický časopis*, Bratislava : Geografický ústav SAV, roč. 59, č. 2, od s. 159-179, 21 s. ISSN 0016-7193. 2007. Výsledok v rámci riešenia projektu VEGA 2/6042/26 Regióny a ich zmeny z hľadiska kvality a udržateľnosti života. info

Z8818 Aplikovaná geoinformatika

Vyučující: [RNDr. Tomáš Řezník Ph.D.](#), [doc. RNDr. Petr Dobrovolný CSc.](#)

Rozsah: 1/2. 3 kr. (plus ukončení). Ukončení: zk.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je rozšíření znalostí základů GIS o praktické aplikace v geografických disciplínách. Obsahově je zaměřen na oblast fyzické geografie. Hlavní tematické okruhy zahrnují problematiku zdrojů dat a datových formátů, tvorbu a analýzu digitálního modelu terénu, prostorové interpolace a obecné základy GIS analýz nad vektorovými a rastrovými daty. Na konci kurzu bude student schopen porozumět a vysvětlit podstatu základních metod geoinformatiky vysvětlených v jednotlivých lekcích. Bude schopen vysvětlit, kdy použít jednotlivé metody a předkládat racionální odůvodnění o podmínkách jejich praktického využití ve fyzické geografii. Měl by být schopen kvalifikovaných rozhodnutí týkajících se přípravy dat, aplikací metod a interpretovat výsledky.

Osnova:

- 1. Zdroje prostorových dat pro fyzickou geografii 2. Datové formáty, import a konverze dat 3. Převod analogových podkladů do digitální podoby 4. Základy GIS, propojení geografických a databázových údajů, dotazy 5. Jednoduché výpočty nad vektory v prostředí GIS, overlay algebra 6. Tvorba digitálního modelu terénu 7. Prostorové interpolace (v prostředí ArcMap), Thiessenovy polygony 8. Tvorba odvozenin z DEM, morfometrické analýzy 9. Osvětlení reliéfu, profily reliéfu 10. 3D vizualizace, animace (ArcScene) 11. Rastrové modelování 12. Generování říční sítě, hydrologické modelování

Výukové metody: Přednášky s výkladem základních pojmů z oblasti geoinformatiky, počítačové kartografie a prostorových analýz s praktickými řešeními příklady. Cvičení formou samostatné práce na 11 úlohách řešených za pomoci GIS a SW pro prostorové analýzy.

Metody hodnocení: Zkouška formou praktického testu z odpřednášené a procvičené látky. Nezbytnou podmínkou k vykonání zkoušky je odevzdání správně vypracovaných praktických cvičení. Na základě výsledků ve cvičeních může být výsledná známka zlepšena/zhoršena o jeden klasifikační stupeň

Literatura:

- Tuček, Ján. *Geografické informační systémy : principy a praxe*. Vyd. 1. Praha : Computer Press, 1998. xiv, 424 s. ISBN 80-7226-091-. info
- DeMers, Michael N. *GIS modeling in raster*. New York : John Wiley & Sons, 2002. xi, 203 s. ISBN 0-471-31965-1. info
- Wilson, J., P., Gallant, J., C., (2000): *Terrain Analysis: Principles and Applications*. John Wiley and Sons, Inc. New York, 512s.
- Brimicombe, Allan. *Gis, environmental modelling and engineering*. 1st ed. London : Taylor & Francis, 2003. 312 s. ISBN 0-415-25923-1. info

Z9002 Diplomová práce z geografie 3

Vyučující: ved. práce

Rozsah: 0/0/8. 8 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Předmět Diplomová práce 3 je koncipován jako kurz motivující studenta k napsání diplomové práce splňující veškeré požadavky na ni kladené. Absolvování tohoto kurzu a kurzů navazujících zajistí, že student odevzdá diplomovou práci odsouhlasenou vedoucím.

Osnova:

- Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Výukové metody: Individuální konzultace v průběhu zpracování diplomové práce.

Metody hodnocení: Zápočet je udělený za úspěšný postup v přípravě práce.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info

Z9017F Oborový geografický seminář 2

Vyučující: [prof. RNDr. Rudolf Brázdil DrSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Na konci tohoto kurzu bude student schopen: orientovat se v praktických výzkumných úkolech řešených geografy a pracovníky příbuzných oborů; porozumět promítnutí teoretických poznatků při řešení praktických úloh; použít získaných informací pro práci na diplomovém úkolu; formulovat a kriticky hodnotit odborné referáty; samostatně se vyjadřovat k předneseným tématům z oblasti fyzické geografie; vést diskusi k odborným problémům; formulovat okruhy problémů z fyzické geografie pro jejich řešení v praxi.

Osnova:

- 1.-12. Prezentace jednotlivých pracovišť řešících geografickou tematiku: - vysoké školy - ústavy AV ČR - resortní ústavy - institute státní správy - firmy a podnikatelé - ekologické instituce Hodnocení a diskuse k jednotlivým prezentacím 13. Závěrečné hodnocení semináře

Výukové metody: přednášky pozvaných odborníků, diskuse, panelová diskuse

Metody hodnocení: účast v diskusi, protokoly s kritickým hodnocením jednotlivých prezentací, závěrečné skupinové hodnocení semináře

Literatura:

- Brázdil, Rudolf - Březina, Ladislav - Dobrovolný, Petr - Dubrovský, Martin - Halásová, Olga - Hostýnek, Jiří - Chromá, Kateřina - Janderková, Jana - Kaláb, Zdeněk - Keprtová, Kateřina - Kirchner, Karel - Kotyza, Oldřich - Krejčí, Oldřich - Kunc, Josef - Lacina, Jan - Lepka, Zdeněk - Létal, Aleš - Macková, Jarmila - Máčka, Zdeněk - Muliček, Ondřej - Roštínský, Pavel - Řehánek, Tomáš - Seidenglanz, Daniel - Semerádová, Daniela - Sokol, Zbyněk - Soukalová, Eva - Štekl, Josef - Trnka, Miroslav - Valášek, Hubert - Věžník, Antonín - Voženílek, Vít - Žalud, Zdeněk. *Vybrané přírodní extrémy a jejich dopady na Moravě a ve Slezsku*. Brno, Praha, Ostrava : Masarykova universita, Český hydrometeorologický ústav, Ústav geoniky Akademie věd ČR, v.v.i., 2007. 432 s. neuveden. ISBN 978-80-210-4173-8. info
- Geografie - Sborník České geografické společnosti. ISSN 1212-0014.
- Geografický časopis. Časopis Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied. ISSN 0016-7193.

Z9017H Oborový geografický seminář 2

Vyučující: [doc. RNDr. Václav Toušek CSc.](#)

Rozsah: 0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

Cíle předmětu: Cílem předmětu je doplnit informace o pracovištích, na kterých mohou absolventi studia regionální a sociální geografie uplatnit velmi vhodně poznatky získané v bakalářském i v navazujícím magisterském studiu na Geografickém ústavu PřF MU.

Osnova:

- Sociální a regionální geografie - aplikace na VŠ. Geografie a AV ČR. Ministersva, resortní vědecko-výzkumná pracoviště, ČSÚ a geografické poznatky. Regionální geografie a odbory regionálního rozvoje jednotlivých krajů. Geografové a městské úřady. Geografické vědomosti v činnosti regionálních agentur. Absolventi geografie a poradenské firmy. Během semináře vystoupí zhruba deset našich bývalých posluchačů včetně studentů kombinované formy studia DSP oboru regionální geografie a regionální rozvoj se svými poznatky o uplatňování vědomostí získaných studiem geografie.

Výukové metody: Prezentace dalších odborníků působících ve vědecké sféře a odborníků v oblasti aplikované geografie včetně projektového poradenství. Předmět navazuje na oborový seminář 1.

Metody hodnocení: Prezentace odborníků působících ve vědecké sféře a odborníků v oblasti aplikované geografie včetně projektového poradenství.

Literatura:

- Meško, Dušan - Katuščák, Dušan - Findra, Ján. *Akademická příručka*. České, upr. vyd. Martin : Osveta, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7. info
- Kunc, Josef - Toušek, Václav - Vystoupil, Jiří - Daněk, Petr - Klapka, Pavel - Mulíček, Ondřej - Seidenglanz, Daniel - Szczyrba, Zdeněk - Vančura, Michal - Věžník, Antonín - Víturka, Milan - Tonev, Petr. *Ekonomická a sociální geografie*. 1. vydání. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 411 s. učebnice vysokých škol. ISBN 978-80-7380-114-4. info